

***Východočeský
botanický
zpravodaj***

**26
2023**

© Východočeská pobočka ČBS

Vydavatel: Eva Kučerová, Vydavatelství SEN, Hlinné 2023
pro Českou botanickou společnost v Praze

ISBN 978-80-88486-05-3

Informační materiály k floristickému kurzu České botanické společnosti v Hradci Králové

Jan DOLEŽAL¹⁾ & Věra SAMKOVÁ²⁾

- 1) Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou, Jiráskova 2, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, e-mail: jhdolezal@seznam.cz
- 2) Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščíno nábřeží 465, 50001 Hradec Králové, e-mail: v.samkova@muzeumhk.cz

Úvod

Vítáme vás na 63. celostátním floristickém kurzu v Hradci Králové, který se koná 2. – 8. července 2023 a pořádá jej Česká botanická společnost ve spolupráci s Východočeskou pobočkou CBS. V minulosti připravila pobočka ve východních Čechách devět kurzů: Svitavy (1965), Lanškroun (1970), Pardubice (1976), Dvůr Králové nad Labem (1983), Hlinsko (1990), Světlá nad Sázavou (midikurz, 1997), Kostelec nad Orlicí (2004), Nová Paka (2013), Polička (2018).

Floristický kurz proběhne ve východních Čechách v prostoru mezi městy Nový Bydžov, Chlumeck nad Cidlinou, Pardubice, Holic, Borohrádek, Opočno, Dobruška a Jaroměř. Základnou, odkud budou pořádány exkurze, bude Hradec Králové. Kurz se koná v okresech Hradec Králové, Pardubice a Rychnov nad Kněžnou. Okrajově zasahuje i do dalších okresů: Náchod (trasy 16 a 19), Trutnov (jen trasa 17) a Ústí nad Orlicí (jen část trasy 23).

Bylo naplánováno celkem 47 floristických tras (včetně synantropní exkurze), 5 dendrologických exkurzí a bryologicko-lichenologické exkurze. Exkurze jsou vedeny do oblastí termofytika a mezofytika ve fytochorionech 14a. Bydžovská pánev, 15. Východní Polabí, 61. Dolní Poorličí, jen okrajově 13a. Rožďalovická tabule (trasa 45) a 60. Orlické opuky (část tras 30 a 46). Lichenologické trasy navrhl Josef Halda, dendrologické trasy Zdeněk Blahník, floristické trasy navrhli Tomáš Dědek, Jan Doležal, Michal Gerža, Zdeněk Kaplan, Jan Košnar, Josef Kučera, Jitka Laburdová, Věra Samková, Michal Vávra a Jaroslav Zámečník.

Zdejší krajina je převážně kulturní, ale stále poměrně různorodá. Navštívíme vodní a mokřadní biotopy u rybníků, zatopených pískoven a především kolem řek Labe a Orlice, ale také polní mokřady, vlhké louky, písčiny, teplomilné trávníky, dubohabřiny, doubravy, bory, nebo ruderální porosty v intravilánech měst. Exkurze povedou také do významných chráněných území, jako je např. PR U Houkvice (mokřady), PP Orlice (pobřežní porosty, vlhké louky), PP Na Plachtě (písčiny, mokřady), PR Zbytka (dubohabřiny, vlhké louky), PP Vražba (dubohabřiny) nebo PR Chropotínský háj (dubohabřiny). Trasy budou směřovány také na lokality vzácných druhů, které se v území vyskytují. Můžete se těšit třeba na zvonovec liliolistý (*Adenophora liliifolia*), rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus*), ptačí

nohu maličkou (*Ornithopus perpusillus*), bělolist obecný (*Filago germanica*), huseník hajní (*Arabis nemorensis*), pryskyřník velký (*Ranunculus lingua*), rozrazil matný (*Veronica opaca*), ale i na zajímavé nepůvodní druhy, jako pryšec zapeklitý (*Euphorbia saratoi*), kakost okrouhlostý (*Geranium rotundifolium*), jitrocel vraní nožku (*Plantago coronopus*) nebo řeřišnici skrytou (*Cardamine occulta*).

Charakteristika přírodních poměrů

13a. Rožďalovická tabule

Do tohoto fytogeografického podokresu zasahuje jen jediná trasa (č. 45) západně od Chlumce nad Cidlinou

Rožďalovická tabule je území rovinaté až mírně zvlněné, leží v kolinním vegetačním stupni. Jedná se o agrární krajinu s nezanedbatelným podílem polo-přirozených biotopů, zejména listnatých lesů a různých typů lučních ekosystémů. Převažují dubohabřiny, místy jsou ale také přítomny vlhčí lesní typy jako bezkolencové doubravy a olšiny. Zajímavé porosty jsou zejména na vápnitých podkladech slínů a opuk, kde se mohou lokálně vyskytovat i přechody k teplomilným doubravám. Floristicky význačným biotopem jsou slatinné louky, které v současné době představují poslední, někdy degradované zbytky v okolí rybníků a v lesích. Zajímavým prvkem jsou rovněž prameniště s různou mírou srážení uhličitanu vápenatého, např. v okolí Loučeně (Ducháček & Samková 2015).

Významné lokality

PP Víno: dubohabřina s *Carex otrubae*, *Cephalanthera damasonium*, *Festuca heterophylla*, *Lilium martagon*, *Melittis melissophyllum*, *Neottia nidus-avis*, *Ulmus minor* a *Viola mirabilis*.

14a. Bydžovská pánev

Převážně mírně zvlněná oblast, patřící do kolinního vegetačního stupně s charakteristickými rozsáhlými porosty dubohabřin v zemědělské krajině. Dubohabřiny mají však často charakter rozsáhlých jednotvárných kulturních porostů dubu se zmlazujícím habrem, lípou, lískou a jinými tzv. plevelnými dřevinami; jejich chudé bylinné patro tvoří *Anemone nemorosa*, *Poa nemoralis*, *Stellaria holostea* a jiné hájové druhy. Místy jsou přítomny kyselé doubravy. Časté jsou svahy s opukovým podkladem. Zde pak nastupují květnaté dubohabřiny s *Epipactis purpurata*, *Melica uniflora*, *Melittis melissophyllum*, *Neottia nidus-avis*, *Viola mirabilis* a jiné zajímavé druhy. Místy jsou přítomny vlhké lesy (luhy a olšiny), obzvláště na místech někdejších rybníků (Kovačská a Úlibická bažantnice). Občas jsou vyvinuty náznaky bezkolencových doubrav, kde vzácně přežívají například *Dianthus superbus* (Lískovický les) a *Melica picta* (les u obce Kovač, les Borek u obce Nová Skřeněř).

Slatinné nebo alespoň vlhké louky jsou velmi vzácné – okolí Ostruženských rybníků u Jičina. Na Jičínsku se rovněž vyskytuje několik sopečných pahorků, na kterých je vyvinuta xerothermní vegetace, často ovšem zarostlá křovisky (Zebín a Veliš) (Ducháček & Samková 2015).

Významné lokality

Lesy západně od Michnovky: dubohabřiny s *Epipactis purpurata*.

Olešnický rybník: zarostlé louky, z historických údajů *Alisma lanceolatum*, *Allium angulosum*, *Calamagrostis stricta*, *Carex davalliana*, *C. distans*, *C. hartmanii*, *C. hostiana*, *C. pulicaris*, *Melampyrum cristatum*, *Ophioglossum vulgatum*, *Sesleria uliginosa*.

15. Východní Polabí

Fytogeografický okres Východní Polabí (15) patří do fytogeografické oblasti termofytika. Celý fytochorion se dělí celkem na tři podokresy: Jaroměřské Polabí (15a), Hradecké Polabí (15b) a Pardubické Polabí (15c).

Nejmenším z podokresů je Jaroměřské Polabí (15a). Zahrnuje území mezi Trotinou a Bílými Poličany na západě, na východ zasahuje po Vestec, Svinišťany a Rychnovek, severně k Choustníkovu Hradišti, jihovýchodně vybíhá směrem po Hoříčky a Litoboř, jižně pak k Novému Plesu a Rasoškám. Leží v planárním až kolinním vegetačním stupni, převládá plochý reliéf krajiny, která je z větší části zemědělsky využívána. Geologický podklad tvoří slínovce a pískovce, zvláště podél Labe jsou však překryty kvartérními písky. Potenciální přirozenou vegetací zejména v okolí Labe a Metuje by tvořily střemchové jaseniny, místy v komplexu s mokřadními olšinami, dále černýšové dubohabřiny a fragmentárně bikové nebo jedlové doubravy.

Podokres Hradecké Polabí (15b) zahrnuje zhruba území podél toku Labe mezi Černožicemi a jižním okolím Hradce Králové, na západ po Sendražice a Všestary, na jihozápad vybíhá k Rohoznici, od Hradce Králové zasahuje na východ po Bolehošť a dále severním směrem k Opočnu, Dobrušce, Novému Městu nad Metují a České Skalici. Leží v planárním až kolinním vegetačním stupni, převládá plochý reliéf krajiny, která je z větší části zemědělsky využívána. Geologický podklad tvoří slínovce a pískovce, zvláště podél Labe jsou však překryty kvartérními písky. Potenciální přirozenou vegetací by tvořily zejména lužní lesy a dubohabřiny (Kaplan 2005).

Podokres Pardubické Polabí (15c) je nejj jižnějším a nejrozsáhlejším územím Východního Polabí. Rozprostírá se od Týnce nad Labem na západě po Chrast a Ostřetín na východě, na sever zasahuje k Březhradu. Leží v planárním až kolinním vegetačním stupni, převládá plochý reliéf krajiny nad reliéfem svažitém, krajina je z větší části zemědělsky využívána, místy i lesnatá, jsou zde zastoupeny i rybníky. Geologický podklad tvoří slínovce a pískovce, často překryté kvartérními písky.

Potenciální přirozenou vegetaci by tvořily zejména lužní lesy, okrajově také dubohabřiny a borové doubravy.

Významné lokality

PR Vřešťovská bažantnice (15a. Jaroměřské Polabí, jižní část spadá do 14a. Bydžovská pánev): *Cephalanthera damasonium* (50°20'50.9"N, 15°45'25.7"E), *Neottia nidus-avis*, *Orchis purpurea* (50°20'49.5"N, 15°45'30.0"E), *Rosa pendulina*; kopec Na Hradě: *Berberis vulgaris*, *Cephalanthera damasonium*, *Neottia nidus-avis*, *Orchis purpurea* (50°20'58.0"N, 15°45'53.0"E).

PR Broumarské slatiny (15b. Hradecké Polabí) byla vyhlášena v roce 1984 na rozloze 10 ha. Vegetaci tvoří slatinné, bezkolencové louky a porosty vysokých ostřic, mokřadní olšiny, jasanoolšový luh a vlhké dubohabřiny. Ze vzácných druhů např. *Carex davalliana*, *Dactylorhiza incarnata* a *Liparis loeselii* (v posledních letech neznámý).

PR Chropotínský háj (15b. Hradecké Polabí): dubohabřiny, luhy, *Arctium nemorosum*, *Arum maculatum*, *Carex pilosa*, *Corydalis cava*, *C. solida*, *Isopyrum thalictroides*.

PR Zbytka (15b. Hradecké Polabí) byla vyhlášena v roce 1994 na rozloze necelých 80 ha. Zahrnuje lužní lesy, mezofilní a vlhké louky, rezervace představuje nejvýznamnější lokalitu slatinných luk východních Čech. Vzácné druhy (Hájek 2009): *Arabis nemorensis*, *Calamagrostis varia*, *Carex davalliana*, *C. distans*, *C. hostiana*, *C. lepidocarpa*, *Crepis praemorsa*, *Dactylorhiza incarnata*, *D. majalis*, *Eleocharis uniglumis*, *Epipactis albensis*, *Iris sibirica*, *Ophioglossum vulgatum*, *Orchis militaris*, *Phyteuma orbiculare*, *Platanthera chlorantha*, *P. bifolia*, *Polygala amarella*, *Symphytum bohemicum*, *Taraxacum* sect. *Palustria*, *Teucrium scordium* a *Viola elatior*.

PP Vražba (15b. Hradecké Polabí, malou částí zasahuje i do 15a. Jaroměřského Polabí): *Adenophora liliifolia*, *Inula conyzae*, *Orchis purpurea*. V lesních světlinách severně od PP také *Cyripedium calceolus* a *Trollius altissimus*.

Rameno u Stříbrného rybníka (15b. Hradecké Polabí): slepé rameno Orlice u Malšovy Lhoty (součást PP Orlice), *Potamogeton alpinus*, *P. praelongus*.

PP Přesyp u Malolánského (15c. Pardubické Polabí): písčiny, *Carex pseudobrizzoides*, *Corynephorus canescens*.

PP Přesypy u Rokytna (15c. Pardubické Polabí): *Spergula morisonii*.

PR U parku (15c. Pardubické Polabí): *Melica uniflora*, *Melittis melissophyllum*, *Neottia nidus-avis*.

PP Vesecký kopec (15c. Pardubické Polabí): písčiny, *Corynephorus canescens*, *Carex ericetorum*, *Veronica dillenii*.

PR Žernov (15c. Pardubické Polabí): les Žernov: *Epipactis purpurata*, *Lilium martagon*, *Melittis melissophyllum*, louka u Šmatlánu: *Eleocharis uniglumis*, *Viola stagnina*; rybník Šmatlán: *Myriophyllum spicatum*, *Potamogeton gramineus*,

Utricularia australis; rybník Mordýž: *Achillea ptarmica*, *Carex davalliana*, *Gentiana pneumonanthe*, *Platanthera bifolia*, *Utricularia australis*; rybník Smilek: *Allium angulosum*, *Carex hartmanii*, *C. riparia*, *Gentiana pneumonanthe*, *Hydrocotyle vulgaris*, *Melittis melissophyllum*; v minulosti zavlečená *Leucanthemella serotina*.

60. Orlické opuky

Fytogeografický okres Orlické opuky (60) je územím se slínitým a slínovcovým podkladem mezi Novým Městem nad Metují na severu a Častolovicemi a Potštejnem na jihu. Leží v suprakolinním vegetačním stupni, reliéf krajiny je mírně svažité, krajina je převážně zemědělsky využívaná. Geologickým podkladem jsou jílovce a slínovce, v jižní části překryté sprašemi a sprašovými hlínami. Potenciální přirozenou vegetaci tvoří dubohabřiny (Kaplan 2005).

Významné lokality

VKP Podchlumský rybník se rozkládá na ploše 13 ha. Vyskytují se zde také zbytky slatinných luk se vzácnými druhy: *Carex davalliana*, *Dactylorhiza majalis*, *Ophioglossum vulgatum*, *Platanthera bifolia*, *Sesleria uliginosa* a *Trollius altissimus*.

61. Dolní Poorličí

Fytogeografický okres Dolní Poorličí (61) leží v suprakolinním vegetačním stupni a dělí se do tří podokresů: Křivina (61a), Týnišťský úval (61b) a Chvojenská plošina (61c). Fytogeografický podokres Křivina (61a) je nejmenším v daném fytogeografickém okrese. Zaujímá úzký pruh mezi Opočnem, Bolehoští, Voděrady a Česticemi. Reliéf krajiny je převážně svažité, místy plochý, krajina je převážně lesnatá, z menší části zemědělsky využívaná. Geologický podklad tvoří jílovce a slínovce. Týnišťský úval (61b) zahrnuje území podél dolního toku Divoké a Tiché Orlice zhruba mezi Hradcem Králové a Třebechovicemi pod Orebem na severovýchodě, Bolehoští na severu a Kostelcem nad Orlicí, Sečí u Brandýsa nad Orlicí a Chocní na východě až jihovýchodě. Reliéf krajiny je plochý, v jihovýchodní části území však mírně svažité, krajina převážně lesnatá, částečně i zemědělsky využívaná. Geologickým podkladem jsou jílovce a slínovce, které však vystupují na povrch jen v jihovýchodní části území, zatímco na většině území jsou překryté fluviaálními sedimenty (šterky, písky), místy s tenkým pokryvem vátých písků. Chvojenská plošina (61c) je relativně úzký pruh území přiléhající z jihozápadu k Týnišťskému úvalu, ležící mezi Hradcem Králové a Chocní. Krajina je lesnatá a má plochý reliéf. Na podkladu turonských slínů jsou rozsáhlé kyselé šterkopískové terasy (Kaplan 2005).

Významné lokality

PR U Houkvice (61b. Týnišťský úval): severně od Petrovic, komplex lesních rybníků, mokřadních olšiny, rákosin, *Blechnum spicant*, *Calla palustris*, *Equisetum pratense*, *Hottonia palustris*, *Nymphaea alba*, *Stellaria longifolia*, *Thelypteris palustris*, solitérní mohutné staré duby jsou pozůstatkem Týnišťské obory.

PP Na bahně (61b. Týnišťský úval): olšina a louky východně od Bělče nad Orlicí, poslední sukcesní stádium zarůstajícího mrtvého ramene Orlice, modelová lokalita sledovaná od 20. let 20. století, *Calla palustris*, *Leucojum vernum*, *Thelypteris palustris*.

PR Buky u Vysokého Chvojna (61c. Chvojenská plošina): reprezentativní ukázka 400 let staré pralesové bučiny sv. *Melico-Fagetum* a sv. *Luzulo-Fagetum*, *Daphne mezereum*, *Dentaria bulbifera*, *Melica uniflora*.

PP Černá stráň (61c. Chvojenská plošina): *Epipactis purpurata*, *Melica uniflora*, *Vicia sylvatica*.

PR Mazurovy chalupy (61c. Chvojenská plošina): unikátní komplex zachovalých vlhkých a mezofilních luk u Hoděšovic, *Anacamptis morio*, *Carex davalliana*, *C. pulicaris*, *C. umbrosa*, *Dactylorhiza majalis*, *Gentiana pneumonanthe*, *Iris sibirica*, *Ophioglossum vulgatum*, *Pedicularis sylvatica*, *Salix rosmarinifolia*.

Charakteristika prvků flóry

V území, do kterého směřují exkurze floristického kurzu, jsou nejvíce zastoupeny druhy rostlin **temperátně evropské oblasti** např. *Actaea spicata*, *Alnus glutinosa*, *Asarum europaeum*, *Hepatica nobilis*, *Mercurialis perennis*, *Stellaria holostea* a dále druhy **středoevropské květenné podoblasti** např. *Atropa belladonna*, *Carpinus betulus*, *Colchicum autumnale*, *Galium sylvaticum*, *Luzula luzuloides*, *Quercus petraea*.

Význačné je zastoupení **druhů subatlantského rozšíření**, které dávají přednost kyselejším půdám, mírným zimám a vlhčímu, mírně teplému létu. Centrem jejich rozšíření je západní Evropa. Vyskytují se v borových lesích, na písčitéch návějších a zamokřených stanovištích. Některé druhy dosahují na území východních Čech jihovýchodní hranice rozšíření. Mezi subatlantské druhy patří: *Aira caryophyllea*, *A. praecox*, *Allium ursinum*, *Aphanes arvensis*, *Arctium nemorosum*, *Armeria vulgaris*, *Arnoseria minima*, *Arum maculatum*, *Blechnum spicant*, *Bromus ramosus* (les Dehetník Kočí 1994 OL, Belicová 1973 HR, Hustiřanský les Samková 2004 HR), *Calluna vulgaris*, *Cardamine flexuosa*, *Carex demissa*, *C. otrubae*, *C. pilulifera*, *C. pseudobrizzoides*, *Cephalanthera damasonium*, *Corynephorus canescens*, *Cytisus scoparius*, *Danthonia decumbens*, *Epilobium obscurum*, *E. lamyi*, *Festuca filiformis*, *Glyceria declinata*, *Holcus mollis*, *Hydrocotyle vulgaris*, *Hypericum humifusum*, *H. tetrapterum*, *Hypochaeris glabra* (historický výskyt), *Isolepis setacea*, *Jasione montana*, *Juncus acutiflorus*, *J. bulbosus*, *J. squarrosus*,

Lotus pedunculatus, *Lycopodiella inundata*, *Lysimachia nemorum*, *Myosotis discolor*, *Papaver argemone*, *Pedicularis sylvatica*, *Potentilla anglica*, *Ranunculus fluitans*, *Rumex sanguineus*, *Saxifraga tridactylites*, *Scabiosa columbaria*, *Senecio aquaticus*, *Spergula morisonii*, *Teesdalia nudicaulis*, *Teucrium scorodonia*, *Valeriana dioica*, *Veronica agrestis*, *V. montana*, *Vulpia myuros*.

Subboreální druhy rostou na místech s nižší teplotou – v terénních depresích a na rašeliništích. Centrem jejich rozšíření je boreální zóna Evropy a Asie. Ve východních Čechách jsou tyto druhy vázány na rašeliniště, vlhké louky, ostřicové porosty, břehy vod a vlhké stinné lesy. Patří k nim *Callitriche hermaphroditica*, *Carex appropinquata*, *C. cespitosa*, *C. elata*, *C. elongata*, *C. lasiocarpa*, *C. paniculata*, *C. pulicaris*, *Comarum palustre*, *Corallorhiza trifida*, *Drosera rotundifolia*, *Eriophorum latifolium*, *Juncus alpino-articulatus*, *Lycopodium annotinum*, *L. clavatum*, *Menyanthes trifoliata*, *Monotropa hypopitys*, *Parnassia palustris*, *Pedicularis palustris*, *Potamogeton alpinus*, *Salix rosmarinifolia*, *Sium latifolium*, *Sparganium minimum*, *Stellaria palustris*, *S. longifolia*, *Vaccinium uliginosum*, *Viola rupestris*.

Vzácně jsou zastoupeny druhy **sarmatského subelementu**, které se vyskytují v sušších územích s většími klimatickými výkyvy. K nim patří *Astragalus arenarius*, který se výjimečně objevuje na písčinách (Černná nad Orlicí, Zdelov).

Submediteránní druhy jsou citlivé na nízké teploty v zimním období. Centrem jejich rozšíření je jižní Evropa. Ve zkoumaném území se vyskytují ojediněle – *Ajuga chamaepitys*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Caucalis platycarpus*, *Cephalanthera rubra*, *Laserpitium latifolium*, *Loranthus europaeus*, *Melittis melissophyllum*, *Muscari comosum*, *Orchis purpurea*, *Peucedanum cervaria*, *Prunella laciniata*, *Teucrium chamaedrys*. Submediteránní druhy rostou vzácně v teplomilných doubravách a výslunných lesních okrajích ve Východním Polabí, ojediněle některé druhy – *Peucedanum cervaria*, *Loranthus europaeus* i v Dolním Poorličí.

Subkontinentální druhy jsou druhy s centrem rozšíření ve východní Evropě a západní Asii. Jsou vázány na suchá teplá léta a na nízké teploty v zimě. V území, do kterého směřují exkurze floristického kurzu, se vyskytují jen sporadicky, většinou na světlých, xerothermních stanovištích, na výslunných stráních nebo náspech železnic. K těmto druhům patří *Anemone sylvestris*, *Anthemis austriaca*, *Artemisia pontica*, *Asperula tinctoria*, *Aster amellus*, *Astragalus danicus*, *Carex buekii*, *C. Ericetorum*, *Prunus fruticosa*, *Erysimum durum*, *Galium glaucum*, *Helichrysum arenarium*, *Laserpitium prutenicum*, *Melica picta*, *Myosotis sparsiflora*, *Nonea pulla*, *Phleum phleiodes*, *Polygala comosa*, *Pulsatilla pratensis*, *Rapistrum perenne*, *Rosa marginata*, *Salvia nemorosa*, *Scutellaria hastifolia*, *Senecio erucifolius*, *Veronica dillenii*, *Viola collina*. Vzácně rostou tyto druhy ve Východním Polabí, v Cidlinské pánvi a Rožďalovické pahorkatině, jen některé se

ojediněle vyskytují v Dolním Poorličí. Některé druhy byly ve zkoumané oblasti jen přechodně zavlečeny.

V oblasti se vyskytuje větší množství druhů, které **migrují z Karpat** a některé z dále jmenovaných dosahují ve východních Čechách západní hranici svého rozšíření – *Anthriscus nitida*, *Arabidopsis halleri*, *Arctium nemorosum*, *Calamagrostis varia* (roste i v severozápadních Čechách), *Campanula latifolia*, *Cirsium rivulare*, *Cruciata verna*, *Euphorbia amygdaloides*, *Galium intermedium*, *Gentiana verna* (zaniklý výskyt), *Geranium phaeum*, *Glyceria nemoralis* (roste také ve středních a severních Čechách), *Isopyrum thalictroides* (vyskytuje se směrem na západ ještě na Křivoklátsku), *Centaurea oxylepis*, *Knautia drymeia*, *K. kitaibelii*, *Melica uniflora*, *Myosotis sparsiflora*, *Orchis mascula*, *O. militaris* (roste také ve stř. Čechách), *Pleurospermum austriacum*, *Ranunculus cassubicus*, *Rosa pendulina* (zasahuje až na západ Čech).

Podle klasických představ se karpatské migranty a teplomilné druhy šířily do východních Čech Třebovskou bránou mezi Lanškrounem a Moravskou Třebovou, k Ústí nad Orlicí a Vysokému Mytu (Domin 1942), teplomilná květena pak mohla pronikat do Pardubického Polabí dvěma směry – od západu z Kolínska po vátých pískách a od východu z Litomyšlské pánve po opukových stráních (Hadač & Hadač 1943).

Demontánní druhy tj. druhy s těžištěm výskytu v submontánním a montánním vegetačním stupni, které sestupují do kolinního vegetačního stupně, se vyskytují ve fytogeografickém okrese Dolní Poorličí, ojediněle i ve Východním Polabí v místech s chladnějším mikroklimatem – na rašelinných loukách, v terénních depresích a v hlubokých vlhkých lesích. Tyto druhy se šíří recentně větrem (např. *Calamagrostis villosa*, *Oreopteris limbosperma*, *Petasites albus*, *P. hybridus*), jsou splavovány z vyšších poloh Orlicí (např. *Anthriscus nitida*) nebo rozšiřovány zoochoricky, např. ptáky (*Polygonatum verticillatum* nebo *Rosa pendulina*). K montánním druhům, které se vyskytují nebo byly uváděny v Dolním Poorličí, ojediněle také ve Východním Polabí patří *Aconitum variegatum*, *Anthriscus nitida*, *Arnica montana* (kdysi u Holic a Vysokého Chvojna), *Blechnum spicant*, *Calamagrostis villosa*, *Caltha palustris* subsp. *procumbens*, *Circaea alpina*, *C. intermedia*, *Cirsium heterophyllum*, *Dentaria bulbifera*, *D. enneaphyllos*, *Diphysastrum complanatum*, *Eriophorum vaginatum*, *Huperzia selago* (EVL Zadní Machová, Doležal 2008), *Oreopteris limbosperma* (PP Sítovka, Belicová 1975 HR, poblíž PR Buky Šachl 1963 ROZ), *Lycopodium annotinum*, *Lysimachia nemorum*, *Petasites albus*, *P. hybridus*, *Phegopteris connectilis*, *Phyteuma orbiculare*, *Poa chaixii*, *Polygonatum verticillatum*, *Rosa pendulina*, *Stellaria longifolia*, *Tephrosia crispa*, *Thalictrum aquilegifolium*, *Thesium alpinum* (kdysi u Albrechtic, les Čičinská u Nepasic), *Trientalis europaea*, *Vaccinium oxycoccos* (kdysi PP Na bahně; rybníky Hanzlíkovec a Pětinoha u Horního Jelení, Hájek 1988, 1993), *V. uliginosum* (VKP Častovec u Bělče, Belicová 1975), *Valeriana*

excelsa subsp. *sambucifolia*, *Veronica montana* (Buky u Vysokého Chvojna, Samková 1998 HR, podél Bělečského potoka, J od Bělče, 50°10'46.6"N, 15°57'12.9"E, Kaplan 2009 PR).

Historie botanického výzkumu

Floristický průzkum ve sledované oblasti zahájil na začátku 19. století **Filip Maxmilian Opiz**. Své nálezy z let 1815–1835 sepsal v rukopise *Botanische Topographie Böheims*. V rukopise *Vorrätige Pflanzen* uvedl nálezy Jana Nepomuka Čenka, Eduarda Josefa Spořila a Vinzenze Reichla z let 1827–1829 z okolí Hradce Králové (Procházka 2003). V první polovině 19. století botanizovali na Pardubicku katolický kněz **Jan Nepomuk Čeněk** (Bohdaneč, Hoděšovice, Holice, Chvojno, Pardubice, Zvole), který poprvé objevil u Slatiňan *Narthecium ossifragum*, **Josefina Kablíková** (Dašice), **Karel Bořivoj Presl** (Bohdaneč, Přelouč) a lékař **Václav B. Mann** (Dašice), který poprvé našel v roce 1820 *Nymphoides peltata* u Holohlav.

Profesor botaniky na univerzitě v Praze **Ladislav Čelakovský** uveřejnil velký počet nálezů z Pardubicka (Bohdaneč, Holice, Kunětická hora, Opatovice, Pardubice, Přelouč, Ráby, Veská, Vysoká n. L., Zmíný) v dílech *Prodromus květeny české I–IV* (1868–1883) a *Analytická květena Čech, Moravy a rak. Slezska* (1887). V druhé polovině 19. století botanizovali ve zkoumaném území **Jaroslav Jiljí Jahn** (Bohdaneč, Bohumileč, Černá za Bory, Nemošická stráž, Poběžovice, Srch, Stěblová ad.), **J. F. Freyn** (Opočensko), **Jaroslav Karel Košťál** (Bohdaneč, Dašice, Čivice, Hoděšovice, Libišany, Poběžovice, Rosice, Stěblová, Veská ad.). Sběry J. K. Košťála, pocházející hlavně z let 1885–1894, se staly základem herbáře Východočeského muzea v Pardubicích. **Emanuel Kalenský** pracoval v okolí Pardubic v letech 1896–1921. Rovněž sběry E. Kalenského jsou uloženy v herbáři v muzeu v Pardubicích. **Karel Toel** zkoumal květenu na Bohdanečsku, Holicku a na Chvojenské plošině v letech 1895–1901. Sepsal také monografii ostružiníků, založenou převážně na rostlinném materiálu z Holic. Ředitel měšťanské školy **Václav Vodák** prozkoumal území Pardubicka a Dobruška v druhé polovině 19. století. Některé nálezy Václava Vodáka uveřejnil v *Přispěvcích k floristickému výzkumu Čech* Jo-sef Rohlena. Velké množství herbářových položek nasbíral na Jaroměřsku znalec krkonošské květeny **Rudolf Traxler**, který věnoval část herbáře botanickému ústavu UK v Praze, část herbáře je uložena v Muzeu východních Čech v Hradci Králové, část v muzeu v Pardubicích.

Profesor rostlinné fyziologie a systematiky na pražské universitě **Antonín Hansgirk** vydal v roce 1881 *Květenu okolí Hradce Králové* a o rok později ještě *Dotatky*. Uveřejnil nálezy L. Čelakovského, J. N. Čenka, F. M. Opize, K. B. Presla, B. Tausche ad. V jeho práci pokračovali později **Karel Prokeš** a **Vladislav Vlček**, kteří uveřejnili své výsledky v *Doplňcích ke květeně okolí Hradce Králové* v letech

1909 a 1911. Ing. K. Prokeš vydal v roce 1931 Květenu Královéhradecka a v roce 1945 Přehled květeny Královéhradecka.

Po roce 1914 se ujal vedení floristického výzkumu **Josef Rohlena**. Velké množství zajímavých botanických nálezů uveřejnil v Příspěvcích k floristickému výzkumu Čech v letech 1922–1936. Ze studovaného území pocházejí Rohlenovy nálezy z Hradeckého Polabí (Přepychy), z Chvojenské plošiny (Albrechtice n. O., Novoveský a Žďárský rybník) a Pardubicka (Kladruby, Přelouč, Semín, Valy). Svoje údaje zasílali Rohlenovi **Vladislav Kavka** (Černá za Bory, Smiřicko), **Alois Souček** (Albrechtice n. O., Olešnice, Štěpánovsko), **František Hrobař** (Albrechtice n. O., Nová Ves), **Vojtěch Horák** (Bohdaneč, Semtín, Vysoké Chvojno), **Karel Prokeš** (Královéhradecko), **Karel Krčan**, **Václav Vodák** ad. Učitel z Olešnice **Alois Souček** botanizoval na Rychnovsku a sbíral především položky rodů *Rubus* a *Rosa*. Napsal článek o ostružinících a růžích na Kostelecku a Rychnovsku (Souček 1946). Součkovy nálezy publikoval také **František Hrobař** ve svém díle Květena Kostelecka a Rychnovska (1931, 1936).

Díky organizačnímu talentu dr. Františka Ulricha, profesora Karlovy univerzity v Praze, se podařilo v Hradci Králové založit v roce 1934 „**Zemědělský ústav pro kulturní a hospodářské povznesení severovýchodních Čech**“. Skupina botaniků, která se připojila k přírodovědecké sekci Zemědělského ústavu v roce 1938, podnikla četné exkurze po východních Čechách. Bylo sesbíráno větší množství rostlin (cca 10 000 položek), které se staly základem herbáře Muzea východních Čech v Hradci Králové. Výsledky floristických průzkumů botaniků Zemědělského ústavu v Hradci Králové byly zveřejněny v roce 1941 v článku Nové zajímavé lokality květeny ze severovýchodních Čech. Svými nálezy z Východního Polabí do této publikace přispěli J. Hadač, J. Karel, V. Kavka, A. Koblre, K. Krčan, K. Prokeš, A. Souček, R. Traxler, B. Válek.

Po 2. světové válce k floristickému výzkumu přispělo založení přírodovědných spolků. V roce 1937 byl založen přírodovědecký klub v Pardubicích, jehož členové byli E. Hadač, J. Hadač, V. Horák, E. Froněk, M. Kroulík, R. Hendrych ad. V roce 1945 byl založen Přírodovědecký klub v Hradci Králové, kde pracovali R. Mikyška, J. Podpěra, R. Smotlacha ad. V roce 1962 byla založena Východočeská pobočka ČSBS, ze známých botaniků byli členy Emil a Jan Hadačové, J. Fiedler, V. Horák, A. Koblre, B. Válek. Významným dílem se stala Květena Pardubicka, kterou sepsali **Jan a Emil Hadačové** v roce 1948, kde uveřejnili nejen vlastní nálezy, ale i nálezy dalších botaniků – Horáka, Jahna, Košťála, Opize, Prokeše, Toclá, Vlčka, Vodáka ad.

Souborné studie o Květeně okolí Nového Města n. Metují vydali **Karel Krčan** a **Karel Kopecký** v roce 1959 a v letech 1960–1961 Příspěvek ke květeně Opočenska a bližšího okolí Týniště nad Orlicí. **K. Kopecký** napsal větší počet fytoocenologických studií ze severovýchodních Čech a Podorlicí, zaměřených na slatinné louky a synantropní vegetaci (Kopecký 1960, 1961, 1972).

Alfréd Koblre je autorem publikací Bibliografie východních Čech (1967) a Dějiny botanického výzkumu východních Čech (1965). Také vydal v roce 1968 článek Květena opukových strání na Jaroměřsku. **Josef Fiedler** publikoval své floristické a fytoocenologické výsledky v několika článcích Příspěvek ke květeně kraje Královéhradeckého (1954), Lesy a jejich květena v oblasti mezi Labem, Orlicí a Dědinou (1956), Fytoocenologické poměry chráněných a k ochraně navržených území Pardubicka (1973) ad. Pedolog a botanik **Bohumil Válek** botanizoval v území celých východních Čech, publikoval poznatky o společenstvu *Caricetum davallianae* a o význačných nálezech rostlin (Válek 1948, 1966). Byl pilným sběratelem, větší množství jeho herbářových položek je uloženo v Muzeu východních Čech v Hradci Králové.

Fytoocenologicky zpracoval lesy v území Dolního Poorličí, Hradeckého Polabí, chráněná území Buky u Vysokého Chvojna a Na bahně u Bělče nad Orlicí **Rudolf Mikyška** (Mikyška 1926, 1927, 1928, 1940, 1956, 1963, 1964, 1967, 1972).

Od 70. let 20. století až dosud provádějí ve východních Čechách floristický průzkum **Vladimír Faltys** a **Helena Faltysová**, botanici Krajského střediska památkové péče a ochrany přírody (posléze regionálního pracoviště Agentury ochrany přírody a krajiny – AOPK) v Pardubicích. Významně se na floristickém průzkumu podílel tehdejší botanik Východočeského muzea v Pardubicích **František Procházka**, který uveřejnil větší množství prací (Procházka 1965, 1966, 1972, 1980, 1981). Ve svých článcích publikoval nálezy členů Východočeské pobočky ČSBS B. Cibulkové, J. Fiedlera, J. Hadače, V. Horáka, A. Koblreho, L. Reitmayerové. Četné údaje z Východního Polabí a Dolního Poorličí byly publikovány v materiálech floristického kurzu (Procházka 1977), který se konal v roce 1976 v Pardubicích. Důležitá byla též role Františka Procházky v podchycení a rozvíjení zájmu o obor u talentovaných mladých lidí. Navazoval při tom na práci Marcela Rejmánka (dnes profesora ekologie na University of California), který ještě jako středoškolský student založil a vedl botanickou sekci při tehdejších Domě pionýrů a mládeže v Hradci Králové. Ke členství v této sekci se dodnes hlásí významné osobnosti české a světové botaniky a ekologie – mj. Eliška Rejmánková, Jan Lepš, František Krahulec či Jiří Hadinec. Ve sledovaném území působily také botaničky Východočeského muzea v Pardubicích **Jaroslava Krátká** (Krátká 1982, 1984) a **Věra Veselovská**. Na Pardubicku a Rychnovsku botanizoval **M. Marek**, který uveřejnil své nálezy v článku v roce 1982 (Marek 1982). **František Černohous** se věnoval především vodním a pobřežním rostlinám (Černohous 1978, 1980, Černohous & Husák 1986). Na Hradecku botanizoval také **Josef Šachl** (Šachl 1963, 1966). Vodní a pobřežní druhy řek a rod *Epipactis* sledovali **Jaroslav Rydlo** a **Helena Nováková**, také popsali nový druh *Epipactis albensis* (Nováková & Rydlo 1978, 1981, Rydlo 1983, 1988, 1990).

Na výzkumu a sběru herbářových položek se podíleli botaničky Muzea východních Čech v Hradci Králové: v letech 1961–1963 **Jana Čechová**, v letech

1967–1988 **Jiřina Belicová**, v letech 1988–1991 **Milena Kociánová** a od roku 1991 **Věra Samková**. Dalšími sběrateli, kteří nasbírali větší množství herbářových položek z Dolního Poorličí a Východního Polabí, byli **Jindřich Hanousek**, **Aleš Hájek**, **Zdeněk Kaplan** a **Jaroslav Zámečník**. Z dalších botaniků, kteří pracovali nebo dosud působí ve studované oblasti a publikují články, to jsou v Dolním Poorličí **Zdeněk Kaplan** (1996, 1998), v Hradeckém Polabí **František Krahulec** (1969, 1975, 1981, 1989) a **Josef Kučera** (1994, 1997, 2000).

Floristické a fytoocenologické poměry v přírodní rezervaci Zbytka podrobně prozkoumal a sepsal botanik SCHKO Broumovsko **Aleš Hájek** (2009). V současné době ve sledovaném území působí např. botanička z Univerzity Hradec Králové **Romana Prausová** (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2012), botanik Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou **Jan Doležal** (2010, 2014, 2015, 2018, Doležal & Zámečník 2019, 2022), botanik **Michal Gerža** (2003, 2006), pracovníci AOPK **Jan Košnar** a **Jitka Laburdová**, botanik **Michal Vávra** (Vávra et al. 2019). Na Univerzitě Hradec Králové jsou zadávány botanické bakalářské a diplomové práce např. **Duzbaba** (2010), **Novohradská** (2010), **Pocisková** (1995).

Výběrová bibliografie k floristickému kurzu v Hradci Králové

- Baudyš E. (1924): Příspěvek ke květeně porůčí Cidliny a Mrliny. – Sborn. Klubu přír., Brno, 6 (1923): 44–71.
- Belicová J. (1982): Botanická inventarizace státních přírodních rezervací Bukačka, Častovec, Černá stráň a Sítovka v severovýchodních Čechách. – Acta Mus. Reginaehradec., Hradec Králové, ser. A: sci. natur., 17: 53–88.
- Belicová J. (1982): K výskytu *Epipactis purpurata* Sm. f. *purpurata lusus rosea* (Erdner in Asch. et Gr. 1907) Soó 1970 v Československu. – Acta Mus. Reginaehradec., Hradec Králové, ser. A: sci. natur., 17: 263.
- Bílek I. (1984): Výskyt chráněných, kriticky ohrožených a silně ohrožených rostlin v okrese Hradec Králové. – Ms., 128 p. [Dipl. práce, depon. in: Univerzita Hradec Králové]
- Burešová A., Prausová R. & Doležal J. (2014): Floristický průzkum rybníků Rozkoš a Hlinský u Týniště nad Orlicí (okres Rychnov nad Kněžnou). – Orlické hory a Podorlicko, Rychnov nad Kněžnou, 20 (2013): 15–36.
- Buřil V., Hadač J. et al. (1941): Nové zajímavé lokality květeny ze severovýchodních Čech. – Publ. Zeměd. Úst., Hradec Králové, 8: 17–34.
- Černohous F. (1978): Příspěvek k současnému rozšíření vodních makrofyt ve východních Čechách. – Zprav. Kraj. Muz. Vých. Čech, Hradec Králové, 5/3: 31–50.
- Černohous F. & Husák Š. (1986): Macrophyte vegetation of eastern and north-eastern Bohemia. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 21: 113–161.
- Deyl M. (1943): Květena okresu Novobydžovského. – Ms. [Depon. in: Knih. Nár. Mus., Průhonice].

- Deyl M. (1943): Zajímavosti květeny novobydžovské. – Věda Přír., Praha, 22: 85.
- Doležal J. (2010): Zpráva o nálezu vrance jedlového *Huperzia selago* v evropsky významné lokalitě Zadní Machová u Rašovic). – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 17: 161–163.
- Doležal J. (2014): Floristický průzkum lokality rybník Machov u Rašovic. – Orlické hory a Podorlicko, Rychnov nad Kněžnou, 20 (2013): 37–64.
- Doležal J. (2015): Floristický průzkum lokality Vrch Malý Chlum u Rašovic. – Orlické hory a Podorlicko, Rychnov nad Kněžnou, 22/1–2: 167–216.
- Doležal J. (2018): Floristický průzkum pískovny u Lípy nad Orlicí. – Orlické hory a Podorlicko, Rychnov nad Kněžnou, 25/1–2: 273–302.
- Doležal J. & Samková V. (2014): Botanická exkurze na vrch Malý Chlum u Rašovic a do pískovny Písník Lípa. – Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 15: 23–27.
- Doležal J. & Zámečník J. (2018): Nové nálezy chlupek (rod *Pilosella*) ve východních Čechách. Část I. – Dolní Poorličí. – Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 53: 11–29.
- Doležal J. & Zámečník J. (2022): Nové nálezy chlupek (rod *Pilosella*) ve východních Čechách. Část IV. – Východní Polabí. – Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 57/2: 219–234.
- Domin K. (1942): Druhý příspěvek k poznání květeny v povodí Tiché Orlice u Ústí n. Orl., v údolí Třebovky u Č. Třebové a na Litomyšlsku. – Věstn. Král. Čes. Společ. Nauk, cl. math.- natur., Praha, 1942: 1–54.
- Ducháček M. & Samková V. [ed.] (2015): Výsledky floristického kurzu České botanické společnosti v Kopidlně (7.–10. června 2012). – Acta Mus. Regi-naehradec., Hradec Králové, ser. A: sci. natur., 35/1: 23–34.
- Duzbaba L. (2010): Sukcese na vybraných odstavených ramenech řeky Orlice. – Ms. [Dipl. práce; depon. in: Univerzita Hradec Králové].
- Dvořáková I. (1988): Problematika lužní lokality Zbytka. – Ms. [Dipl. práce; depon. in: Knih. Kat. Bot. Přír. Fak. UK Praha].
- Faltys V. (1988): Seznam druhů vyšších rostlin zjištěných na lokalitě Plachta u Hradce Králové v letech 1980–1988. – Ms., 14 p. [Depon. in: Muzeum východních Čech, Hradec Králové].
- Faltys V., Samková V. & Kučera J. (1996): Výsledky floristického minikurzu na Rychnovsku. – Orchis, Dobré, 15/2: 22–34.
- Fiedler J. (1946): Zajímavá botanická lokalita u Opočna. – Krása Našeho Domova, Praha, 37: 184.
- Fiedler J. (1947): Háj „Na Mělich“, zajímavá přírodní památka Opočenska. – Krása Našeho Domova, Praha, 38: 130–131.
- Fiedler J. (1947): Nová lokalita lopuchu hajního (*Arctium nemorosum* Lej.) na Opočensku ve východních Čechách. – Příroda, Brno, 40/2: 46.

- Fiedler J. (1947): Rozšíření bělozářky větvitě (*Anthericum ramosum*) na Královéhradecku. – *Krása Našeho Domova*, Praha, 38: 129–130.
- Fiedler J. (1947): Zajímavá botanická lokalita Jaroměřska. – *Příroda*, Praha, 40: 22–23.
- Fiedler J. (1948): Přírodní památky Jaroměřska. – Jaroměřsko.
- Fiedler J. (1949): Rozšíření lopuchu hajního (*Arctium nemorosum* Lej.) v severovýchodních Čechách. – *Čs. Bot. Listy*, Praha, 1 (1948): 97–100.
- Fiedler J. (1948): Zvolská stráň u Jaroměře. – *Příroda*, Brno, 40: 221–222.
- Fiedler J. (1949): Druhý příspěvek ke květeně Královéhradecka. – *Hortus Sanitatis*, Praha, 2: 90–91.
- Fiedler J. (1949): Příspěvek k floristickému výzkumu královéhradeckého kraje. – *Hortus Sanitatis*, Praha, 2: 34.
- Fiedler J. (1950): Rozšíření přesličky obrovské (*Equisetum maximum* Lam.) v severovýchodních Čechách. – *Čs. Bot. Listy*, Praha, 2: 119–121.
- Fiedler J. (1951): Květena lesů kolem Vysokého Újezda na Opočensku. – *Čas. Nár. Mus., sect. natur.*, Praha, 118–119 (1949–1950): 107–109.
- Fiedler J. (1951): Rozšíření šalvěje luční (*Salvia pratensis* L.) [v severovýchodních Čechách]. – *Čs. Bot. Listy*, Praha, 3 (1950–1951): 117–120.
- Fiedler J. (1953): Rozšíření lopuchu hajního (*Arctium nemorosum* Lej. et Court.) v ČSR. – *Čas. Nár. Mus., sect. natur.*, Praha, 12 (1952): 165–168.
- Fiedler J. (1954): Botanické zajímavosti okolí Dobrušky a jejich ochrana. – *Ochr. Přír.*, Praha, 9: 266–270.
- Fiedler J. (1954): Příspěvek ke květeně kraje Královéhradeckého. – *Čas. Nár. Mus., sect. natur.*, Praha, 123: 115–119.
- Fiedler J. (1956): Lesy a jejich květena v oblasti mezi Labem, Orlicí a Dědinou. – *Čas. Nár. Mus., sect. natur.*, Praha, 125/1: 170–176.
- Fiedler J. (1957): Několik poznámek ke vzácnější květeně Královéhradecka. – *Hradecký Kraj*, Hradec Králové, 39–40.
- Fiedler J. (1964): Nové floristické nálezy ve východních Čechách. – *Východočes. Bot. Zprav.*, Pardubice, 1964/4: 3–4.
- Fiedler J. (1965): Lesy Jaroměřska z hlediska ochrany přírody. – *Čs. Ochr. Přír.*, Bratislava, 2: 63–75.
- Fiedler J. (1973): Fytoocenologické poměry chráněných a k ochraně navržených území Pardubicka. – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 4 (1972): 43–59.
- Fiedler J. (1973): Nové floristické nálezy z východních Čech. – *Zprávy Čs. Bot. Společ.*, Praha, 8: 179–181.
- Fiedler J. (1974): Příspěvek k floristicko-fytoocenologickému průzkumu lesů mezi Chlumcem nad Cidlinou a Bohdančem. – *Zprávy Čs. Bot. Společ.*, Praha, 9: 39–52.
- Fiedler J. (1978): Vegetace státní přírodní rezervace Babiččino údolí. – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 10: 33–52.

- Fiedler J. & Válek B. (1975): Nová lokalita *Linum flavum* L. v severovýchodních Čechách. – Zprávy Čs. Bot. Společ., Praha, 10: 27–28.
- Gerža M. (2002): Rozšíření *Impatiens glandulifera* Royle podél Metuje. – Vč. Sborn. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 10: 249–252.
- Gerža M. (2003): Flóra a vegetace botanicky významných lokalit okresu Náchod. – Ms. [Dipl. práce, depon. in: Přír.Fak. UP, Olomouc].
- Gerža M. (2003): Příspěvek ke květeně severozápadního podhůří Orlických hor a přilehlé části Jaroměřského Polabí. – Východočes. Bot. Zprav., Dobré, 2: 2–5.
- Gerža M. (2006): Flóra botanicky významných lokalit severozápadního podhůří Orlických hor a přilehlé části Východního Polabí. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 31: 33–62.
- Gerža M., Prausová R. & Samková V. (2004): Informační materiály k floristickému kurzu v Kostelci nad Orlicí. – Východočes. Bot. Zprav., Dobré, 4: 2–27.
- Hadač J. (1948): Příspěvek k rozšíření *Dianthus carthusianorum* v severovýchodních Čechách. – Sborn. Přírod. Klubu, Pardubice, 1: 1–8.
- Hadač J. & Hadač E. (1941): *Lycopodium clavatum* ve východních Čechách. – Věda Přír., Praha, 20: 304–306.
- Hadač J. & Hadač E. (1943): Příspěvek ke květeně východních Čech. – Věstn. Král. Čes. Společ. Nauk, cl. math.-natur., Praha, 1943/3: 1–23.
- Hadač J. & Hadač E. (1948): Květena Pardubicka. – 232 p., Pardubice.
- Hájek A. (2009): Květena přírodní rezervace Zbytka u Českého Meziříčí v severovýchodních Čechách ve vztahu k historickému vývoji lokality. – LIBRI, o. s., Dobré.
- Hansgirk A. (1881): Květena okolí Hradce Králové. – 115 p., Hradec Králové.
- Hansgirk A. (1882): Dodatky ku květeně české. – Zpr. Zased. Král. Čes. Společ. Nauk, Praha, 1882: 122–130.
- Hrobař F. (1931): Květena Kostelecka a Rychnovska. – 128 p., Hradec Králové.
- Hrobař F. (1936): První doplněk ke „Květeně Kostelecka a Rychnovska“. – Z Pelcova kraje, Rychnov n. Kn., 2: 26–30.
- Hrobař F. (1946): Druhý doplněk ke „Květeně Kostelecka a Rychnovska“. – 32 p., Vamberk.
- Hrobař F. (1974): Úvahy o květeně Kostelecka, Rychnovska a Žamberska. – In: Orlické hory a Podorlicko, Sborník vlastivědných prací, 6: 21–51, Kruh, Hradec Králové.
- Hrubý K. (1951): K rozšíření *Salvia pratensis* L. v severovýchodních Čechách. – Čs. Bot. Listy, Praha, 4 (1951–1952): 7.
- Chrtek J. sen., Marek M. & Skočdopolová B. (2002): Materiály ke květeně Novobydžovska. – Muz. Současn., ser. natur., Roztoky u Prahy, 16: 31–39.
- Chrtek J. sen., Marek M. & Skočdopolová B. (2003): Materiály ke květeně Novobydžovska II. – Bohem. Centr., Praha, 26: 197–210.

- Jirásek J. & Samková V. (1997): Výsledky geobotanického průzkumu lokality „Na Plachtě“ v Hradci Králové. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 25: 21–27.
- Kaplan Z. (1996): Floristické výsledky inventarizačních průzkumů některých lokalit okresu Rychnov nad Kněžnou ukončených v roce 1995. – Orchis, Dobré, 15/1: 1–20.
- Kaplan Z. (2005): *Batrachium baudotii* (Godron) F. W. Schultz. – In: Hadinec J., Lustyk P. & Procházka F. [red.], Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae IV, Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 40: 87.
- Kaplan Z. [ed.] (2005): Výsledky floristického kurzu České botanické společnosti v Kostelci nad Orlicí (4.–10. července 2004). – Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 40, suppl. 2005/1: 1–76.
- Kaplan Z., Kučera J. & Hájek M. (1994): Výsledky botanické exkurze na Chlum u Dobrušky. – Orchis, Dobré, 13/1: 2–6.
- Klika J. (1941): Příspěvek k typologii luk ve východních Čechách I. – Sborn. Čes. Akad. Zeměd., Praha, 16: 27–33.
- Klika J. (1947): Rostlinosociologické jednotky slatin a lučních porostů v Polabí. – Věst. Král. Čes. Společ. Nauk, Praha, cl. math.-natur., 1945/1: 1–31.
- Klimesš L. (1979): Příspěvek k floristickému průzkumu území mezi Chlumcem n. C. a Novým Bydžovem. – Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 14: 70–76.
- Klimesšová J. & Klimesš L. (1996): Vegetace přírodní památky „Na bahně“ po 70 letech. – Příroda, Praha, 5: 147–157.
- Kobrlé A. (1936): Květena Jaroměřska. – Ms., 113 p. [Depon. in: Východočeské muzeum v Pardubicích, Pardubice].
- Kobrlé A. (1936): Květena Jaroměřska. – Spisy přírod. Fak. Karlovy Univ., Praha, 150: 98–101.
- Kobrlé A. (1968): Květena opukových strání na Jaroměřsku. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 9: 43–52.
- Kopecký K. (1960): Fytcenologická studie slatinných luk v severovýchodních Čechách. – Rozpr. Čes. Akad. Věd, ser. math.-natur., Praha, 70/4: 1–64.
- Kopecký K. (1961): Rostlinná společenstva slatinných luk v severovýchodních Čechách a jejich význam pro ochranu přírody. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 3/1–2: 59–74.
- Kopecký K. (1972): K rozšíření a ekologii *Carex buekii* Wimm. na pobřeží Orlice v severovýchodních Čechách. – Čas. Nár. Muz., Praha, sect. natur., Praha, 140/3–4: 146–149.
- Kovanda M. (1961): Žebratka bahenní (*Hottonia palustris* L.) na Třebechovicku. – Východní Čechy, Pardubice, 1961: 395–396.
- Krahulec F. (1969): Několik zajímavějších botanických nálezů z okolí Nového Města nad Metují. – Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 4: 197–198.

- Krahulec F. (1975): Vegetační poměry zátopového území „Rozkoš“ u České Skalice. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 13 (1972): 45–69.
- Krahulec F. (1981): Vegetační poměry zátopového území „Rozkoš“ u České Skalice II. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 16: 155–161.
- Krahulec F. (1989): Poznámky k flóře přehrady Rozkoš u České Skalice. – Zprávy Čs. Bot. Společ., Praha 24: 129–136.
- Krátká J. (1982): Slatinná květena u rybníka Roudnička (okres Hradec Králové) po 100 letech. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1982/1: 3–6.
- Krátká J. (1984): Lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*) ve východních Čechách. – Pr. a Stud., Pardubice, 15: 45–57.
- Krčan K. (1968): Některé botanické lokality z okolí Nového Města n. Met. a Opočna. – Ms., 33 p. [Depon. in: Knih. Čs. Bot. Společ., Praha].
- Krčan K. & Kopecký K. (1959): Květena okolí Nového Města nad Metují. – Preslia, Praha, 31: 52–77.
- Krčan K. & Kopecký K. (1960): Příspěvek ke květeně Opočenska a bližšího okolí Týniště nad Orlicí. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 2: 149–190.
- Krčan K. & Kopecký K. (1961): Nové floristické nálezy v okolí Nového Města n. Metují a Týniště n. Orlicí. (*Hirschfeldia incana* Lag. Foss. v ČSSR). – Preslia, Praha, 33: 65–68.
- Kubelková J. (1955): Společenstva slatinných luk v oblasti Týništěska a Opočenska. – Ms., 93 p. [Dipl. práce, depon in: Kat.Bot. Přír. Fak. UK Praha].
- Kučera J. (1994): Kozinec písečný (*Astragalus arenarius*) ve Zdelově. – Orchis, Dobré, 13/1: 6.
- Kučera J. (1997): Příspěvek ke květeně rybníků u Bědovic. – Orchis, Dobré, 16/2: 15–19.
- Kučera J. (2000): Botanická exkurze „Zbytky 2000“. – Orchis, Dobré, 19/2: 18.
- Kučera J. (2000): Příspěvek ke květeně rybníka Broumar u Opočna. – Orchis, Dobré, 19/1: 2–12.
- Kučera J. (2002): *Dactylorhiza incarnata* na Plachtě u Hradce Králové. – Východočes. Bot. Zprav., Dobré, 1: 5–6.
- Laburdová J. & Samková V. (2022): Botanická exkurze do lesa Vražba. – Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 24: 6–12.
- Lepš J. (1983): Dvě zajímavé lokality u Vel. Vřešťova na Královédvorskú. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1983/1: 9.
- Lepš J. (1984): *Laserpitium pruthenicum* na Královédvorskú. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1984/1: 7.
- Lobová J. (2006): Výsledky floristické inventarizace v lučních ekosystémech v NPP Babiččino údolí. – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 13: 91–103.

- Málková J. (2001): Chráněné a ohrožené druhy rostlin v okolí rybníka Malý Karlov u Korunky. – Panorama, Dobré, 9: 39–58.
- Málková J. & Faltys V. (1999): Geobotanická studie vegetačního krytu rybníka Malý Karlov u Korunky. – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 7: 21–48.
- Marek M. (1982): Nové nálezy vzácných rostlin na Pardubicku. – Pr. a Stud., Pardubice, 13–14: 83–89.
- Mašková K. & Prausová R. (2010): Znovuobjevení šišáku hrálovitého (*Scutellaria hastifolia*) v PR Mazurovy chalupy. – Východočes. Bot. Zprav., Dobré, 11: 7–9.
- Mikyška R. (1926): Rezervace „Na bahně“ u Bělče nad Orlicí na Královéhradecku. – Spisy Přír. Fak. Karl. Univ., Praha, 50: 1–19.
- Mikyška R. (1927): Lesní rezervace „Buky“ u Vysokého Chvojna. – Věda Přír., Praha, 8: 6.
- Mikyška R. (1928): Lesní typy na Královéhradecku. – Lesn. Pr., Písek, 7: 563–587.
- Mikyška R. (1940): O lesích na Královéhradecku. – Krása Našeho Domova, Praha, 32: 65–71, 84–92.
- Mikyška R. (1951): Řezan pilolistý na Královéhradecku. – Čs. Bot. Listy, Praha, 4: 11.
- Mikyška R. (1956): Fytocenologická studie lesů terasového území v dolních částech povodí Orlice a Loučné. – Sborník Čs. Akad. Zeměd. Věd, Lesnictví, Praha, 29: 313–370.
- Mikyška R. (1963): Lesy v Zálabí Východočeské nížiny. – Rozpr. Čs. Akad. Věd, ser. math.-natur., Praha, 73/15: 1–91.
- Mikyška R. (1964): Naturschutzgebiet „Na bahně“ bei Hradec Králové (Königgrätz) nach 38 Jahren. – Preslia, Praha, 36: 28–37.
- Mikyška R. (1967): O rozšíření některých lesních a lemových druhů v severovýchodních Čechách. – Preslia, Praha, 9: 178–197.
- Mikyška R. (1967): Vegetační rekonstrukce lesů v Zálabí Východočeské nížiny. 1. Stanovištní skupiny a klíč k určení lesních společenstev oblasti. – Preslia, Praha, 39: 312–318.
- Mikyška R. (1967): Vegetační rekonstrukce lesů v Zálabí Východočeské nížiny. 2. Geobotanické mapy. – Preslia, Praha, 39: 403–420.
- Mikyška R. (1968): Wälder am Rande Ostbohmischen Tiefebene. – Rozpr. Čs. Akad. Věd, ser. math.-natur., Praha, 78: 1–122.
- Mocek B. (1997): Výsledky přírodovědeckých výzkumů lokality Hradec Králové – „Na Plachtě“ ve východních Čechách. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 25: 3–20.
- Netymach J. (1960): Vzácné druhy květeny na území okresu Dvůr Králové nad Labem a jejich ochrana. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 2 (1960): 191–198.
- Novák P. (2006): Nález plavuňky zaplavované (*Lycopodiella inundata* L.) u Borohrádku. – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 13: 257.

- Nováková H. & Rydlo J. (1978): *Epipactis albensis* – nový autogamický druh z okruhu *Epipactis helleborine* agg. (Orchidaceae). – *Preslia*, Praha, 50: 161–171.
- Nováková H. & Rydlo J. (1981): Květena Opatovického kanálu. – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 12 (1980): 35–44.
- Nováková H. & Rydlo J. (1981): Rozšíření vodních a některých pobřežních cévnatých rostlin v korytě Labe mezi Jaroměří a Pardubicemi. – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 11 (1979): 53–62.
- Novohradská J. (2010): Biodiverzita a cílový management zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin v přírodní rezervaci Mazurovy chalupy (okres Pardubice). – Ms. [Depon. in: Univerzita Hradec Králové].
- Pocisková J. (1995): Inventarizační průzkum vybraného regionu – slepá ramena Labe. – Ms. [Depon. in: Univerzita Hradec Králové].
- Pospíchal E. (1882): Květena poříčí Cidliny a Mrliny. – *Arch. Přírod. Prosk. Čech*, Praha, sect. natur., 4/5: 1–99.
- Prausová R. (2005): Ověření výskytu kozince písečného (*Astragalus arenarius* L.) u Černné nad Orlicí. – *Vč. Sb. Přír.* – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 12: 109–112.
- Prausová R. (2006): Niva Orlice u Hradce Králové. – *Východočes. Bot. Zprav.*, Dobré, 6: 4–7.
- Prausová R. (2006): Změny flóry a vegetace v národní přírodní památce Semínský přesyp. – *Vč. Sb. Přír.* – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 13: 133–146.
- Prausová R. (2007): Zhodnocení změn flóry v přírodní památce Roudnička a Datlík v průběhu posledních 125 let a v souvislosti s realizovanými řízenými zásahy po roce 2002. – *Vč. Sb. Přír.* – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 14: 43–83.
- Prausová R. (2008): Změny flóry v přírodní památce Bělečský písniček v letech 1978–2007. – *Vč. Sb. Přír.* – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 15: 133–162.
- Prausová R. (2009): Výskyt invazních rostlin v nivě spojené Orlice mezi Hradcem Králové a Týništěm nad Orlicí. – *Vč. Sb. Přír.* – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 16: 173–176.
- Prausová R. (2009): Dva významné nálezy ohrožených druhů rostlin v přírodní rezervaci Mazurovy chalupy. – *Vč. Sb. Přír.* – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 16: 181–182.
- Prausová R. (2010): Floristický průzkum přírodní rezervace Žernov a rybníka Smílek (okres Pardubice). – *Vč. Sb. Přír.* – *Pr. a Stud.*, Pardubice, 17: 75–138.
- Prausová R. (2011): Lokality hlízovce Loeselova (*Liparis loeseli*) v Královéhradeckém kraji. – *Orlické hory a Podorlicko*, Rychnov nad Kněžnou, 17 (2010): 147–159.
- Prausová R. (2012): Přírodní památka Na bahně u Bělče nad Orlicí – vývoj flóry v období 1882–2012. – *Orlické hory a Podorlicko*, Rychnov nad Kněžnou, 18 (2011): 279–314.
- Prausová R., Andres M., Šimůnek J., Andresová T. & Špičková A. (2021): Stav populací rudohlávku kukačky – *Anacamptis morio* (L.) Bateman, Pridgeon

- & Chase v Chocenské plošině ve východních Čechách. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 39: 89–104.
- Prausová R. & Burešová A. (2013): Botanický průzkum přírodní rezervace U Houkvice u Týniště nad Orlicí (okres Rychnov nad Kněžnou). – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 20: 79–136.
- Prausová R. & Mašková K. (2012): Rostlinná společenstva s výskytem zvláště chráněných a ohrožených cévnatých rostlin v přírodní rezervaci Mazurovy chalupy (okres Pardubice). – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 19: 57–92.
- Prausová R. & Mikeska M. (2006): Výsledky floristické inventarizace v lesních ekosystémech v NPP Babiččino údolí. – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, Pardubice, 13: 65–90.
- Prausová R., Doležal J. & Rejmánek M. (2020): Změny druhové diverzity cévnatých rostlin a charakteru vegetace v PR Buky u Vysokého Chvojna v průběhu posledních 90 let. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 38: 23–44.
- Prausová R. & Samková V. (2007): Exkurze do Babiččina údolí. – Východočes. Bot. Zprav., Dobré, 7: 23–27.
- Prausová R. & Truhlářová K. (2009): Zvonovec liliolistý (*Adenophora liliifolia*) v evropsky významné lokalitě Vražba v lesním komplexu u obce Habřina na Královéhradecku. – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 16: 83–110.
- Probošt F. (1931): Dvě zajímavé botanické lokality u Třebechovic pod Orebem. – Krása Našeho Domova, Praha, 23: 76.
- Procházka F. (1966): Orchideje Východočeského kraje. Část I. – Pr. a Stud., Pardubice, 1: 79–113.
- Procházka F. (1966): Příspěvek ke květeně severovýchodních Čech I. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 7: 43–66.
- Procházka F. (1969): Nová lokalita *Orchis morio* L. na Pardubicku. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1969/1: 16.
- Procházka F. (1969): Orchideje Východočeského kraje. Část I. – Pr. a Stud., Pardubice, 1: 79–113.
- Procházka F. (1972): Poznámky ke květeně Hradce Králové. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1972/1: 4–5.
- Procházka F. (1973): Orchideje Východočeského kraje. Část II. – Pr. a Stud., Pardubice, 5: 59–82.
- Procházka F. (1977): Floristický materiál ke květeně Východních Čech z materiálů floristického kurzu ČBS při ČSAV pořádaného v červenci 1976 v Pardubicích. – Zprav. Kraj. Muz. Vých. Čech, Hradec Králové, 4/3: 7–117.
- Procházka F. (1977): Květena. – In: Roček Z. et al., Příroda Orlických hor a Podorlicka, p. 337–402, Státní zemědělské nakladatelství, Praha.
- Procházka F. (1977): Orchideje Východočeského kraje. Část III. – Pr. a Stud., Pardubice, 9: 91–119.

- Procházka F. (1978): Nové pozoruhodné naleziště chráněných a vzácných rostlin na Královéhradecku. – Památky a Přír., Praha, 3/1: 46–48.
- Procházka F. (1978): Orchideje Východočeského kraje. Část IV. – Pr. a Stud., Pardubice, 10: 71–86.
- Procházka F. (1980): Dodatek k materiálům z floristického kursu ČSBS 1976 v Pardubicích. – Zprávy Čs. Bot. Společ., Praha, 15: 25–28.
- Procházka F. (1980): Současné změny východočeské flóry a poznámky k rozšíření chráněných druhů rostlin. – Zprav. Kraj. Muz. Vých. Čech Hradec Králové, 7, append.: 1–134.
- Procházka F. (1981): Příspěvek ke květeně severovýchodních Čech II. – Acta Mus. Reginahradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 16: 125–155.
- Procházka F. (1984): Jmelí (*Viscum L.*) na Pardubicku. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1984/1: 3–4.
- Procházka F. (2003): Rukopis P. M. Opize „Vorrätige Pflanzen“ (1827–1829), zapomenutý pramen také ke květeně Královéhradecka (a severovýchodních Čech). – Acta Mus. Reginahradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 29: 67–70.
- Procházka F. & Sklenář J. (1970): Příroda Pardubicka. – 112 p., Východočeské muzeum, Pardubice.
- Prokeš K. (1912): O přírodních poměrech kraje královéhradeckého. – Královéhradecká ročenka, Hradec Králové, 2 (1913): 127–133.
- Prokeš K. (1931): Květena Královéhradecka. – Ročenka spořitelny královéhradecké, Hradec Králové, 1931: 79–93.
- Prokeš K. (1945): Přehled květeny Královéhradecka. – Věstn. Král. Čes. Společ. Nauk, cl. math.-natur., Praha, 1944/26: 1–13.
- Prokeš K. (1946): Nové floristické nálezy ze severovýchodních Čech II. – Věst. Král. Čes. Společ. Nauk., Praha, math.-natur., Praha, 1944/27: 1–10.
- Prokeš K. (1946): Nové floristické nálezy ze severovýchodních Čech I – II. – Příroda, Brno, 36: 112–119, 328–331.
- Prokeš K. (1946): Přehled květeny Královéhradecka. – Věst. Král. Čes. Společ. Nauk., Praha, math.-natur., Praha, 1944/16: 1–13.
- Prokeš K. & Válek B. (1944): Příspěvky ke květeně severovýchodních Čech. I. – Příroda, Brno, 36: 119–122.
- Prokeš K. & Válek B. (1944): Příspěvky ke květeně severovýchodních Čech. II. – Příroda, Brno, 36: 327–331.
- Prokeš K. & Válek B. (1946): Příspěvky ke květeně severovýchodních Čech. III. – Příroda, Brno, 38: 140–145.
- Prokeš K. & Válek B. (1946): Příspěvky ke květeně severovýchodních Čech. IV. – Příroda, Brno, 38: 159–161.
- Prokeš K. & Vlček V. (1911): Druhý doplněk ke květeně okolí Hradce Králové. – Výroční zpráva vyš. reálky v Hradci Králové za rok 1910–1911, Hradec Králové, 1910–1911: 3–21.

- Příhoda A. (1948): Bývalé Harrachovské lesy v okolí Nechanic. – Ochr. Přír., Praha, 3: 86–87.
- Rejl J. (1998): Žebratka bahenní (*Hottonia palustris* L.) ve Velké strouze na Pardubicku. – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 6: 149–152.
- Rejl J. (1999): Nové nálezy lokalit žebračky bahenní (*Hottonia palustris* L.) na Pardubicku. – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 7: 93–96.
- Rydlo J. (1983): Příspěvek ke květeně Polabí. – Zprávy Čs. Bot. Společ., Praha, 18: 195–205.
- Rydlo J. (1988): Vodní makrofyta Labe v letech 1974–1986. – Muz. Součas., ser. natur., Roztoky u Prahy, 2 (1987): 67–122.
- Rydlo J. (1990): Vodní makrofyta Cidliny a Sánského kanálu. – Muz. Součas., ser. natur., Roztoky u Prahy, 4: 47–90.
- Rydlo J. (1991): Vodní makrofyta Mrdliny. – Muz. Součas., ser. natur., Roztoky u Prahy, 5: 55–100.
- Rydlo J. (1995): Mizející luční vegetace u Vodětína. – Muz. Součas., ser. natur., Roztoky u Prahy, 9: 80.
- Rydlo J. (1995): Vodní makrofyta Orlice v letech 1984 a 1994. – Muz. Součas., ser. natur., Roztoky u Prahy, 9: 149–156.
- Rydlo J. (1999): Vodní makrofyta Cidliny v letech 1988 a 1998. – Muz. Součas., ser. natur., Roztoky u Prahy, 13: 147–154.
- Rydlo J. (1999): Vodní makrofyta Labe mezi Jaroměří a Opatovicemi n. L. v letech 1978 a 1998. – Muz. Součas., ser. natur., Roztoky u Prahy, 13: 113–117.
- Rydlo J. (1999): Vodní makrofyta Opatovického kanálu v letech 1978 a 1998. – Muz. Součas., ser. natur., Roztoky u Prahy, 13: 141–146.
- Samková V. (1997): Přehled taxonů cévnatých rostlin (Cormobionta) lokality „Na Plachtě“ v Hradci Králové. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 25: 43–68.
- Samková V. (1999): Příspěvek k rozšíření některých vzácných a ohrožených druhů rostlin ve východních Čechách. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 27: 19–74.
- Samková V. (2000): Florografický rozbor květeny Východního Polabí, Dolního Poorličí a Litomyšlské pánve. – Ms. [Depon. in: Knih. Kat.Bot. Přír. Fak. UK, Praha].
- Samková V. (2003): Nález zvonovce liliolistého (*Adenophora liliifolia* (L.) DC.) ve východních Čechách. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 29: 79–80.
- Samková V. (2003): Xerotermní druhy rostlin ve Východním Polabí. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 29: 7–46.
- Samková V. [ed.] (2010): Exkurze za starčkem bažinným do Petrovic. – Výcho-dočes. Bot. Zprav., Dobré, 10: 27–31.

- Samková V. (2011): Výsledky botanického průzkumu lokality na jihozápadním okraji lesa Dehetník u Svinar. – Acta Mus. Reginaehradec. ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 33: 37–52.
- Samková V. [ed.] (2018): Výsledky floristického kurzu Východočeské pobočky České botanické společnosti v Dobrušce 8.–11. června 2017. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 37: 47–58.
- Samková V. & Kaplan Z. (2012): Botanická exkurze Na Křivinu. – Východočes. Bot. Zprav., Dobré, 12: 16–20.
- Samková V. & Kaplan Z. (2015): Botanická exkurze na rybníky na Nechanicku. – Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 16: 11–14.
- Souček A. (1946): Ostružiníky a růže na Kostelecku a Rychnovsku (Příspěvek ke květeně Kostelecka a Rychnovska.). – 8 p., Olešnice.
- Strachota J. (1926): Městské lesy královéhradecké. – 30 p., Hradec Králové.
- Šachl J. (1963): Floristické poznámky z Hradecka. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 5: 215–217.
- Šachl J. (1966): Floristické poznámky z Hradecka II. – Zprávy Čs. Bot. Společ., Praha, 1: 158–160.
- Vacek S. (1987): Chráněný přírodní výtvor Louky u Broumaru. – Orchis, Dobré, 6/1: 5–9.
- Vacek S. (1987): Evidované lokality státní ochrany přírody na katastru obce Mokré. – Orchis, Dobré, 6/2: 4–8.
- Vacek S. (1988): Státní přírodní rezervace Zadní Machová. – Orlické hory, Rychnov n. Kn., 12: 15–17.
- Vacek S. & Mareš V. (1987): Státní přírodní rezervace u Houkvice. – Orlické hory, Rychnov n. Kn., 11: 23–26.
- Vágner Z. & Smutný J. (1948): *Cypripedium calceolus* L. na Jaroměřsku. – Vesmír, Praha, 26: 155–156.
- Válek B. (1938): Květena poříčí Trotiny, Bystřice a Javorky (Příspěvek ku květeně severovýchodních Čech). – Ms., 129 p. [Dipl. práce, depon in: Muzeum východních Čech, Hradec Králové].
- Válek B. (1941): Teplomilná květena Podzvíčinska. – Publikace Zeměd. Úst., Hradec Králové, 8: 7–14.
- Válek B. (1942): Nové lokality *Ophioglossum vulgatum* v sv. Čechách. – Věda Přír., Praha, 21: 55.
- Válek B. (1942): Příspěvek k poznání *Cariceta Davalliana* v severovýchodních Čechách. – Věstn. Král. Čes. Společ. Nauk, Praha, 13 (1943): 1–6 (separ. 1942).
- Válek B. (1945): Nová lokalita *Iris sibirica* v severovýchodních Čechách. – Příroda, Brno, 37: 128–129.
- Válek B. (1946): *Seslerietum uliginosae* u Lhotek a Vřešťova na Hořicku v severovýchodních Čechách. – Věstn. Král. Čes. Společ. Nauk, Praha, cl. math.-natur., 1944/28: 1–7.

- Válek B. (1948): *Caricetum davallianae bohemicum* (Klika) v severovýchodních Čechách. Sociologicko pedologická studie slatinných luk v severovýchodních Čechách. – Spisy Přírod. Klubu Severových. Čech, Hradec Králové, 1948/1: 1–47.
- Válek B. (1949): Pedologické poměry, teplota půdní a fenologická pozorování v porostech *Caricetum Davallinae* u Trotiny na Královéhradecku v severovýchodních Čechách. – Sborn. Čes. Akad. Zeměd., Praha, 22: 322–330.
- Válek B. (1951): Další příspěvek k poznání ekologických poměrů porostů pěchavy bažinné (*Seslerietum uliginosae* Klika) v severovýchodních Čechách. – Věst. Král. Čes. Společ. Nauk., Praha, math.-natur., 1950/5: 1–11.
- Válek B. (1954): Půdy porostů *Molinia coerulea* v Čechách a jejich vztah k půdám ostatních rašelinných porostů. I. – Preslia, Praha, 26: 385–414.
- Válek B. (1956): Půdy porostů *Molinia coerulea* v Čechách a jejich vztah k půdám ostatních rašelinných porostů II. *Molinietum coeruleae* na půdách s kyselou půdní reakcí. – Preslia, Praha, 28: 169–192.
- Válek B. (1966): Nové floristické nálezy ze severovýchodních Čech. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1966/1: 5.
- Vaněk J. (1976): Příspěvek k typologii svahových porostů ve státní přírodní rezervaci Babiččino údolí. – Pr. a Stud., Pardubice, 8: 179–183.
- Vávra M., Prausová R. & Samková V. (2019): Floristický průzkum rybníka Závěšťák u Královky Lhoty. – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 25: 69–88.
- Vlček V. & Prokeš K. (1909): Doplněk ke květeně okolí Hradce Králové. – Výroční zpráva vyš. gymnasia v Hradci Králové za rok 1908–1909, Hradec Králové, 1908–1909: 32–45.
- Vodák J. (1910–1920): Květena Novobydžovska a Chlumecka se zřetelem k ok-resům sousedním. – Ms. [depon. in: Městské muzeum Nový Bydžov].
- Vodák V. (1899): Botanický rozhled po okolí Bohdanečském. – Vesmír, Praha, 28: 122–123.
- Vodák V. (1902): Květena lesů v okolí Pardubic. – Vesmír, Praha, 31: 242–243, 270–271.
- Zárubová-Prausová R. (2000): Průzkum vegetace a studium jejích změn v souvislosti s řízenými zásahy v NPR Bohdanečský rybník a rybník Matka u Lázní Bohdaneč (východní Čechy). – Vč. Sb. Přír. – Pr. a Stud., Pardubice, 8: 159–182.
- Zárubová-Prausová R. & Baťová L. (2002): Botanicky zajímavé lokality v Podorličí. – Východočes. Bot. Zprav., Dobré, 1: 2–5.
- Zárubová-Prausová R. & Samková V. (2001): Výsledky floristického a fytoecologického výzkumu na lokalitě „Mazurovy chalupy“ u Hoděšovic. – Acta Mus. Reginaehradec., ser. A: sci. natur., Hradec Králové, 28: 23–48.
- Žďárek J. (1965): Nové floristické nálezy v okolí Bohuslavic nad Metují. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1965/1: 7–8.

- Žďárek J. (1965): Nové floristické nálezy v širším okolí Bohuslavic nad Metují. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1965/3: 5–6.
- Žďárek J. (1969): Floristické nálezy v okolí Bohuslavic nad Metují. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1969/1: 12.
- Žďárek J. (1972): Floristické nálezy z okolí Bohuslavic nad Metují. – Východočes. Bot. Zprav., Pardubice, 1972/1: 5–6.
- Žďárek J. (1977): Rozšíření ochmetu evropského v severových. Čechách. – Zprávy Čs. Bot. Společ., Praha, 12: 140.

Přehled exkurzních tras

Č.	Trasa	Km	Biotopy	Zajímavé druhy
1	Slezské Předměstí – Háječek – podél trati – Černé jezero https://mapy.cz/s/cucakunogu	4,3	píščiny, vlhké louky, slepé rameno, rumiště	<i>Arnoseris minima</i> , <i>Filago arvensis</i> , <i>F. minima</i> , <i>Helichrysum arenarium</i>
2	Hradec Králové: Ornstova jezera mezi Kydlinovem a Správcicemi https://mapy.cz/s/bojeperove	3,5 (4,6)	slepá ramena, písňík, mokřadní olšina, okraje polí	<i>Acorus calamus</i> , <i>Ceratophyllum demersum</i> , <i>Leersia oryzoides</i> , <i>Myriophyllum spicatum</i> , <i>Nuphar lutea</i> , <i>Stratiotes aloides</i>
3	Hradec Králové: PP Na Plachtě https://mapy.cz/s/gadahokaje	3	suché i vlhké louky, vřesoviště, píščiny, tůně, rybníky, lesíky, rumiště	<i>Allium angulosum</i> , <i>Dactylorhiza majalis</i> , <i>Dianthus superbus</i> , <i>Drosera rotundifolia</i> , <i>Ophioglossum vulgatum</i> , <i>Listera ovata</i> , <i>Lycopodiella inundata</i> , <i>Pedicularis sylvatica</i> , <i>Platanthera bifolia</i> , <i>P. chlorantha</i>
4	Nový Hradec Králové – Rozárka – kopec sv. Jana – Zámeček https://mapy.cz/s/jatocarafe	2,7	intravilán, vlhká louka, dubohabřiny, výslunná stráň	<i>Cirsium acaulon</i> , <i>Corydalis solida</i> , <i>Listera ovata</i> , <i>Primula veris</i> , <i>Rosa gallica</i>
5	Nový Hradec Králové – rybníky Biřička, Cikán, Datlík, Roudnička https://mapy.cz/s/jehobadota	5	podmáčené louky, rybníky, porosty vysokých ostřic	<i>Hottonia palustris</i> , <i>Peucedanum palustre</i>
6	Roudnička – kopec Milř – Vysoká nad Labem https://mapy.cz/s/nunedagaba	3,4	intravilán, suché trávníky, pole	<i>Gentianopsis ciliata</i> , <i>Listera ovata</i> , <i>Primula veris</i>

7	Hradec Králové: Petrofova jezera, Jesípek, Staré Labe https://mapy.cz/s/jasusoladu	7	slepá ramena, společenstva obnažených den	<i>Hydrocharis morsus-ranae, Lemna trisulca, Nuphar lutea, Schoenoplectus lacustris, Stellaria palustris</i>
8	Hradec Králové: Holštejn, V Lukách, Pekelská jezera, Kašparovo jezero, Hluboké jezero, Binarovo jezero https://mapy.cz/s/curavufeko	5,3	slepá ramena, porosty vysokých ostřic, vlhké louky, zbytky lužních lesů	<i>Allium angulosum, Cardamine dentata, Carex buekii, Galium boreale, G. wirtgenii, Hydrocharis morsus-ranae, Hottonia palustris, Thalictrum lucidum, Veronica maritima</i>
9	Hradec Králové: Bejkovna, Jezuitská jezera, Sýkorky, slepé rameno u Stříbrného rybníka https://mapy.cz/s/cogejuraga	6	slepá ramena, porosty vysokých ostřic, písčiny	<i>Aira praecox, Carex buekii, Myriophyllum spicatum, Potamogeton alpinus, P. praelongus, Nuphar lutea, Veronica maritima</i>
10	Hradec Králové, Podhůří – Dehetník – Hluboký rybník – Nový rybník – Ouliště – Piletice https://mapy.cz/s/latokalato	9,8	vyslunná stráž, okraje polí, dubový les as. Melico pictae-Quercetum roboris, rybníky	<i>Bromus commutatus, Geranium sanguineum, Inula hirta, Potentilla alba, Rosa gallica, Veronica opaca</i>
11	Hoděšovice – Podstrání – Mazurovy chalupy – písňík na Hradečnici – rybník Výskyt – Lesní hřbitov https://mapy.cz/s/kuzonozuso	8 (8,7)	podmáčené louky, písňík, rybník	<i>Gentiana pneumonanthe, Hottonia palustris, Iris sibirica, Trollius altissimus, Veronica maritima</i>
12	Nový Hradec Králové – PP U císařské studánky – rybník Cesta myslivců – PP Černá stráž – PP Sítovka – rybník Na olšině – NHK https://mapy.cz/s/haluhehafa	10,5	dubohabřiny, rybníky	<i>Carex bohemica, C. flava, Centaurium erythraea, Cerastium lucorum, Cyperus fuscus, Epipactis purpurata, Melica uniflora, Veronica scutellata, Vicia sylvatica</i>
13	Běleč nad Orlicí, Borek – slepá ramena Orlice – PP Na bahně – řeka Orlice – Bělečský písňík – Haltýře – Běleč https://mapy.cz/s/korabojoana	5,2 (7,8)	podmáčené louky, olšiny, slepá ramena	<i>Anthemis ruthenica, Drosera rotundifolia, Eleocharis mamillata, Nasturtium officinale, Teesdalia nudicaulis, Veronica verna</i>
14	Třebechovice p. Orebem – řeka Orlice – Krňovice – písňík Marokánka – bývalá letecká střelnice – Bělečko https://mapy.cz/s/jamofugone	8,3	podmáčené louky, písňík	<i>Carex demissa, Filago arvensis, F. minima, Hydrocotyle vulgaris, Potentilla norvegica, Stellaria uliginosa, Vicia lathyroides</i>

15	Černilov – les Kaltouz – lesík Číbr – Černilov https://mapy.cz/s/guhuzalode	8,6	dubohabřiny, střemchové jaseniny, rybník, podmáčené louky	<i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Listera ovata</i> , <i>Ophioglossum vulgatum</i> , <i>Senecio erucifolius</i> , <i>Viola elatior</i>
16	Velichovky – hradiště Rotemberk – PP Vražba – kopec Prašivka – kostel Sv. Václava – Černožice https://mapy.cz/s/posalunesu	10	suché trávníky, dubohabřiny	<i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Cypripedium calceolus</i> , <i>Inula conyzae</i> , <i>Orchis purpurea</i> , <i>Sorbus torminalis</i> , <i>Inula conyzae</i>
17	Cerekvice nad Bystřicí – les Lysice – Čenice – Velkovřešťovský rybník – Vřešťovská bažantnice – les Na Hradě – Velký Vřešťov https://mapy.cz/s/kepecuzehe	9	vlhké louky, rybníky, lužní lesy, dubohabřiny	<i>Aquilegia vulgaris</i> , <i>Cephalanthera damasonium</i> , <i>Melittis melisophyllum</i> , <i>Neottia nidus-avis</i> , <i>Orchis purpurea</i> , <i>Pleurospermum austriacum</i>
18	Lípa – Čistěves – les Svíb – Máslojedy https://mapy.cz/s/rezuzuhebe	7,5	okraje polí, dubo- habřiny, teplo- milné doubravy, vlhké louky	<i>Anthericum ramosum</i> , <i>Carex montana</i> , <i>Lilium martagon</i> , <i>Pyrola rotundifolia</i> , <i>Sorbus torminalis</i>
19	České Meziříčí – PR Zbytka – Pohoří https://mapy.cz/s/gejogeleada ; https://mapy.cz/s/mofeharaco (lokality od Gerži)	6	slatinné louky, lužní lesy, dubohabřiny	<i>Arabis nemorensis</i> , <i>Calamagrostis varia</i> , <i>Carex davalliana</i> , <i>C. distans</i> , <i>C. hostiana</i> , <i>Crepis praemorsa</i> , <i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Epipactis albensis</i> , <i>Iris sibirica</i> , <i>Ophioglossum vulgatum</i> , <i>Orchis militaris</i> , <i>Phyteuma orbiculare</i> , <i>Polygalla amarella</i> , <i>Symphytum bohemicum</i> , <i>Viola elatior</i>
20	Třebechovice – rybník Pod Dubem – lesíky u Třebechovic – Blešno https://mapy.cz/s/gekahafogu	12	železniční stanice, okraje polí, rybník, lesíky	<i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Euphorbia taurinensis</i> , <i>Koeleria pyramidata</i> , <i>Polygonatum odoratum</i> , <i>Veronica opaca</i> , <i>V. catenata</i>
21	Týniště nad Orlicí – Albrechtice nad Orlicí – Štěpánovsko https://mapy.cz/s/dehanudava	9,5	železniční stanice, okraje silnice, písčité náplavy Orlice, zaplavované louky, ruderály	<i>Aphanes arvensis</i> , <i>Anthemis cotula</i> , <i>Allium angulosum</i> , <i>Euphorbia saratoui</i> , <i>Geranium purpureum</i> , <i>Limosella aquatica</i> , <i>Misopates orontium</i> , <i>Plantago coronopus</i> , <i>Silaum silaus</i> , <i>Veronica agrestis</i> , <i>Vulpia myuros</i>

22	Borohrádek – rybníky Fabián a Havlík – podél Havlického potoka – Borohrádek https://mapy.cz/s/cusucofuhu	9	ruderály, revitalizované mokřady, rybníky	<i>Carex agastachys</i> , <i>Equisetum telmateia</i> , <i>Iva xanthiifolia</i>
23	Čermná nad Orlicí – podél trati – rybníky Horní a Dolní Pecák – bory podél potoka Čermná – Čermná nad Orlicí https://mapy.cz/s/calofonohu	9	píčiny, vřesoviště, rybníky, bory	<i>Astragalus arenarius</i> , <i>Carex echinata</i> , <i>C. elongata</i> , <i>C. ericetorum</i> , <i>C. paniculata</i> , <i>C. riparia</i> , <i>Rosa sherardii</i> , <i>Teesdalia nudicaulis</i>
24	Petrovice nad Orlicí – rybníky Velká, Prostřední a Malá Houkvice – podél železniční trati směrem na Bolehošť – louky SZ od žel. stanice – tůně SZ od žel. stanice https://mapy.cz/s/gehotelelo	8,9	rybníky, mokřady, písčiny, borodubové lesy, vlhké louky	<i>Calla palustris</i> , <i>Carex diandra</i> , <i>C. elata</i> , <i>C. ericetorum</i> , <i>Equisetum pratense</i> , <i>E. ramosissimum</i> , <i>Hottonia palustris</i> , <i>Parnassia palustris</i> , <i>Senecio paludosus</i> , <i>Thelypteris palustris</i> , <i>Viola rupestris</i>
25	Hradec Králové – okolí železničního nádraží https://mapy.cz/s/farosapoje	6	synantropní exkurze	<i>Amaranthus albus</i> , <i>A. blitoides</i> , <i>A. powellii</i> , <i>Ambrosia artemisiifolia</i> , <i>Bromus carinatus</i> , <i>Euphorbia maculata</i> , <i>Lepidium densiflorum</i> , <i>L. virginicum</i> , <i>Vulpia myuros</i>
26	Ze Stéblové přes písňiky do Podůlšan https://mapy.cz/s/pejezetubu	9,5	písčiny, zatopené písňiky	<i>Aira caryophylla</i> , <i>A. praecox</i> , <i>Filago arvensis</i> , <i>F. germanica</i> , <i>F. minima</i> , <i>Potamogeton lucens</i> , <i>P. perfoliatus</i> , <i>P. nodosus</i> , <i>Teesdalia nudicaulis</i>
27	Polánky https://mapy.cz/s/mojuhenugu	6,3	rybníky, tůně, mokřady	<i>Berula erecta</i> , <i>Cardamine dentata</i> , <i>Glyceria nemoralis</i> , <i>Mentha aquatica</i> , <i>Nuphar lutea</i> , <i>Scrophularia umbrosa</i>
28	Ledce – PR Chropotínský háj https://mapy.cz/s/mojuhenugu	6,5	rybníky, dubohabřiny	<i>Arum maculatum</i> , <i>Corydalis cava</i> , <i>C. solida</i>
29	Očelice – Přepychy https://mapy.cz/s/mojuhenugu	10,2	okraje polí, suchá stráž, dubohabřiny	<i>Arctium nemorosum</i> , <i>Arum maculatum</i> , <i>Cephalanthera damasonium</i> , <i>Galium intermedium</i> , <i>Peucedanum cervaria</i> , <i>Polygonatum odoratum</i> , <i>Potentilla alba</i>

30	Opočno – rybník Broumar – PR Broumarské slatiny https://mapy.cz/s/mojuhenugu	11,8	vlhké louky, mokřady, dubohabřiny	<i>Carex appropinquata</i> , <i>C. davalliana</i> , <i>C. diandra</i> , <i>Cephalanthera damasonium</i> , <i>Liparis loeselii</i> , <i>Trollius altissimus</i>
31	Holice – Kamenec – stráně jižně od Koudelky – Poběžovice – lesní mokřad – rybníky Blažek a Hluboký – Podlesí – Holice https://mapy.cz/s/cohojujemo	10,8	výslunné stráně, mokřiny, rybníky	<i>Gladiolus imbricatus</i> , <i>Juncus inflexus</i> , <i>Lotus maritimus</i> , <i>Ononis spinosa</i>
32	Vysoké Chvojno – rybník Valenták – Hříva – PR U parku – Vysoké Chvojno https://mapy.cz/s/huvonepaku	9,2	bučiny, rybník	<i>Aquilegia vulgaris</i> , <i>Cephalanthera damasonium</i> , <i>Daphne mezereum</i> , <i>Epipactis purpurata</i> , <i>Melica uniflora</i> , <i>Melittis melissophyllum</i> , <i>Neotia nidus-avis</i>
33	Chvojenec – PR Žernov – rybníky Šmatlán, Mordýř, Smílek – Chvojenec https://mapy.cz/s/buporatude	8,9	rybníky, podmáčené louky, dubohabřiny	<i>Allium angulosum</i> , <i>Anacamptis morio</i> , <i>Carex hartmanii</i> , <i>C. riparia</i> , <i>Gentiana pneumonanthe</i> , <i>Hydrocotyle vulgaris</i> , <i>Juncus gerardii</i> , <i>Myriophyllum spicatum</i> , <i>Potamogeton gramineus</i> , <i>Utricularia australis</i>
34	Sezemice – akvadukt – PP Vesecký kopec – Veská – PP Přesyp u Malolánského – Spožil – Pardubice, Dubina https://mapy.cz/s/nelolucane	10	píščiny, bory, okraje polí, mokřad	<i>Carex ericetorum</i> , <i>C. pseudobrizzoides</i> , <i>Corynephorus canescens</i> , <i>Hottonia palustris</i> , <i>Veronica dillenii</i>
35	Kobylice – les Svidník – Nový rybník – Štěpánský rybník – les Trniny https://mapy.cz/s/lehulojehe	8,6	degradované vlhké louky, rybníky, fragmenty dubohabřin	<i>Carex montana</i> , <i>C. riparia</i> , <i>Festuca heterophylla</i> , <i>Lythrum hyssopifolia</i> , <i>Melica picta</i> , <i>Rosa gallica</i> , <i>Rumex maritimus</i> , <i>Schoenoplectus lacustris</i> , <i>Serratula tinctoria</i> , <i>Silene baccifera</i> , <i>Stellaria palustris</i>
36	Prasek – les Chlum – pole – les východně od Prasku – rybník Řasov – Kobylice https://mapy.cz/s/paruvukado	8,5	dubohabřiny, vlhké louky, rybník	<i>Festuca heterophylla</i> , <i>Gladiolus imbricatus</i> , <i>Melampyrum cristatum</i> , <i>Melittis melissophyllum</i>

37	Lesy okolo Hrádku u Nechanic https://mapy.cz/s/necutafake	7,2	acidofilní doubravy, dubohabřiny, rybníky	<i>Abies alba</i> , <i>Berberis vulgaris</i> , <i>Bromus benekenii</i> , <i>Galium rotundifolium</i> , <i>Hypericum pulchrum</i>
38	Kratonohy – PP Michnovka-Pravy – rybníky SZ od obce Michnovka – Běloveské rybníky – Káranice https://mapy.cz/s/numopusafu	12,5	dubohabřiny, rybníky	<i>Cyperus fuscus</i> , <i>Elatine alsinastrum</i> (kdysi), <i>Epipactis purpurata</i> , <i>Sorbus torminalis</i> , <i>Utricularia australis</i>
39	Rokytno – Přesypy u Rokytana – Bohumilečský rybník – Újezdský rybník – popílkoviště – Bukovina nad Labem https://mapy.cz/s/kuforosala	11	píščiny, rybníky, vlhké louky, popílkoviště	<i>Carex hartmanii</i> , <i>Corynephorus canescens</i> , <i>Myosurus minimus</i> , <i>Spergula morisonii</i>
40	Zachrašťany – Zachrašťanský les – les Borek – Nový Bydžov https://mapy.cz/s/gatudagefo	10,4	dubohabřiny, okraje polí	<i>Euphorbia illirica</i> , <i>Festuca heterophylla</i> , <i>Melica picta</i> , <i>Rosa gallica</i>
41	Metličany – hliniště – niva Cidliny – les S od obce Králíky – Skřivany https://mapy.cz/s/getefukoga	9,3	hliniště, vlhké louky, rybník	<i>Astragalus cicer</i> , <i>Bolboschoenus maritimus</i> agg., <i>Carex otrubae</i> , <i>C. montana</i> , <i>Centaurea nigrescens</i> , <i>Centaureum pulchellum</i> , <i>Festuca heterophylla</i> , <i>Lilium martagon</i> , <i>Odontites vernus</i> subsp. <i>vernus</i> , <i>Symphytum bohemicum</i>
42	Čeperka – Opatovice nad Labem – Písníky u Opatovické elektrárny https://mapy.cz/s/putacapaso	7,6	okraje polí, železniční trati, dálnice, písníky	<i>Anthemis tinctoria</i> , <i>Cyperus fuscus</i> , <i>Dittrichia graveolens</i> , <i>Myriophyllum spicatum</i> , <i>Plantago coronopus</i> , <i>Ranunculus lingua</i> , <i>Spergularia marina</i>
43	Kosičky – písníky – Třesický rybník – Obědovice https://mapy.cz/s/kaselejohu	7,7	písníky, vlhké louky, okraje polí	<i>Batrachium baudotii</i> , <i>Bolboschoenus laticarpus</i> , <i>Calamagrostis canescens</i> , <i>Carex disticha</i> , <i>Myosotis discolor</i> , <i>Salix pentandra</i> , <i>Senecio erraticus</i> , <i>Symphytum bohemicum</i>
44	Dolní Přím – Přímský les – Hvozdnice – Libčany https://mapy.cz/s/revenuajuna	7,8	dubohabřiny, kyselé doubravy, rybníky	<i>Abies alba</i> , <i>Bromus benekenii</i> , <i>Carex leersii</i> , <i>C. montana</i> , <i>Hypericum humifusum</i>

45	Olešnice – Olešnický rybník – Převýšov – les Víno https://mapy.cz/s/denasufozu	7,8	dubohabřiny, slatinná louka	<i>Calamagrostis stricta</i> , <i>Melampyrum cristatum</i> , <i>Ophioglossum vulgatum</i> , <i>Sesleria uliginosa</i> ; <i>Cephalanthera damasonium</i> , <i>Festuca heterophylla</i> , <i>Lilium martagon</i> , <i>Melittis melissophyllum</i> , <i>Neottia nidus-avis</i> , <i>Ulmus minor</i> , <i>Viola mirabilis</i>
46	Dobruška – Drnov – Mělčany – Dobruška https://mapy.cz/s/hehemuduta	11,2	intravilán, okraje polí, louky, rybník, vodní tok, dubohabřiny	<i>Bromus commutatus</i> , <i>Ceratophyllum submersum</i> , <i>Cyperus fuscus</i> , <i>Hydrocharis morsus-ranae</i> , <i>Listera ovata</i> , parožnatky (<i>Nitella</i>), <i>Nymphoides peltata</i> , <i>Potamogeton lucens</i> , <i>Ranunculus circinatus</i> , <i>Schoenoplectus lacustris</i> , <i>Veronica scutellata</i>
47	Čestice – Rašovice (Malý Chlum) https://mapy.cz/s/gufofeveno	6	železniční stanice, okraje polí, výslunná stráž, opukový lom	<i>Asclepias syriaca</i> , <i>Carex ericetorum</i> , <i>Corynephorus canescens</i> , <i>Euphrasia stricta</i> , <i>Helianthemum grandiflorum</i> subsp. <i>obscurum</i> , <i>Lycopodium annotinum</i> , <i>Myosurus minimus</i> , <i>Nasturtium officinale</i> , <i>Veronica agrestis</i>
	Zámecký park Opočno		dendrologická exkurze, 3. 7.	
	Zámecký park Častolovice		dendrologická exkurze, 4. 7.	
	Zámecký park Kostelec nad Orlicí		dendrologická exkurze, 5. 7.	
	Dřeviny Hradce Králové: Šimkovy sady a Žižkovy sady		dendrologická exkurze, 6. 7.	
	Dřeviny Hradce Králové: Jiráskovy sady a park u Zdravotnické školy		dendrologická exkurze, 7. 7.	

Lichenologická exkurze na aleje https://en.mapy.cz/s/rakohuheju			
--	--	--	--

Rozpis tras s dopravou

Krátké floristické trasy

(určené především pro začátečníky a pro půldenní exkurze)

1. Slezské Předměstí – železniční stanice, park Háječek, písčiny podél trati na Týniště směr Kociánovice, k ul. Bratří Štefanů – mrtvé rameno Černé jezero – Ostravská MHD (4,3 km) <https://mapy.cz/s/cucakunogu>

Doprava tam: HK, hl. nádraží MHD č. 3 (svátek 8:13) nebo HK, Terminál MHD č. 6 do zastávky Slezské Předměstí nádraží (svátek 8:05, 8:35, 9:05).

Doprava zpět: Ostravská MHD č. 11 (svátek 14:43, 15:43, 16:43, 17:43) nebo 17 (svátek 14:31, 15:31, 16:41, 17:31).

Písčiny podél trati na Týniště: *Armeria vulgaris*, *Arnoseris minima* (50°13'18.3"N, 15°52'35.0"E), *Artemisia campestris*, *Cerastium semidecandrum*, *Chondrilla juncea*, *Crepis capillaris*, *Erigeron acris*, *Filago arvensis*, *F. minima*, *Helichrysum arenarium* (50°13'20.0"N, 15°52'32.0"E).

Mrtvé rameno Černé jezero je zazenňující tůň, dříve zde rostl *Potamogeton perfoliatus* (2013), nyní pouze *P. crispus*. V okolí se vyskytují louky s *Achillea ptarmica*, *Dianthus deltoides*, *Pilosella officinarum*, *Potentilla argentea*, *Vicia lathyroides*.

2. Hradec Králové – slepé rameno Labe Ornstova jezera mezi Kydlinovem a Správcemi – MHD č. 15 Správrčice nebo Předměřice (3,5 km nebo 4,6 km) <https://mapy.cz/s/bojeperove>

Doprava tam: HK, Terminál, MHD č. 15 do zastávky letiště (všední dny 8:08, 8:27, 8:46; svátek 7:59, 8:59, 9:59).

Doprava zpět: MHD č. 15 Správrčice (všední den 16:47, 18:26; svátek 16:46, 18:46) nebo Předměřice, obalovna (svátek 16:43, 18:43) nebo vlak Předměřice žel. Stanice (15:20, 17:20).

Soustava průtočných slepých ramen Labe a tůň s makrofytní vegetací. Roste zde *Stratiotes aloides* (v Čechách nepůvodní), *Ceratophyllum demersum*, *Lemna trisulca*, *L. minor*, *Nuphar lutea*, *Spirodela polyrhiza*, na březích *Acorus calamus*, *Iris pseudacorus*, *Leersia oryzoides*, *Mentha aquatica*, *Populus cf. nigra*.

Písniček pod Ornstovými jezery: v písničku *Ceratophyllum demersum*, *Myriophyllum spicatum*, *Persicaria amphibia*, *Potamogeton crispus*, vysazené lekníny; na břehu fragmenty písčin; nad písničkem zachovalá mokřadní olšina.

3. Hradec Králové, PP Na Plachtě (3 km) <https://mapy.cz/s/gadahokaje>

Doprava tam: HK, nádraží MHD č. 1 a 2 na zastávku Na Plachtě.

Doprava zpět: HK, zastávka Na Plachtě, MHD č. 1 a 2.

Ohrady s chovanými exmoorskými pony a buvolky.

Trávníky, písčiny, vřesoviště a břehy tůní: *Allium angulosum*, *Cephalanthera damasonium*, *Dactylorhiza majalis*, *Dianthus superbus*, *Drosera rotundifolia*, *Gentianopsis ciliata*, *Ophioglossum vulgatum*, *Listera ovata*, *Lycopodiella inundata*, *Platanthera bifolia*, *P. chlorantha*.

Vřesoviště: *Agrostis vinealis*, *Chamaecytisus ratisbonensis*, *C. supinus*, *Euphrasia nemorosa*, *Juncus squarrosus*, *Pedicularis sylvatica*, *Scorzonera humilis*, *Thymus serpyllum*, *Veronica prostrata*.

4. Nový Hradec Králové, konečná MHD – ulice Husova – severní stráž Rozárka – lesem na kopec sv. Jana – Zámeček MHD (2,7 km) nebo Podzámčí MHD <https://mapy.cz/s/jatocarafe>

Doprava tam: HK, Terminál MHD č. 1, 2 na Nový HK, konečná č. 1 (všední den 8:13, 8:34, 9:04; svátek 8:21, 8:51) a č. 2 (všední den 8:19, 8:49, 9:19; svátek 8:04, 8:24, 9:04).

Doprava zpět: Zámeček (popř. Podzámčí) MHD č. 16 (všední den 15:01, 15:29, 16:01, 16:30, 17:07, 17:23, 17:41; svátek 15:26, 15:56, 17:56, 18:58).

Výslunná stráž na kopci sv. Jana: *Cirsium acaulon*, *Listera ovata*, *Primula veris*, *Rosa gallica*, v jarním aspektumj. *Corydalis solida* a *Gagea villosa*.

5. Nový Hradec Králové, konečná MHD – rybníky Biříčka, Cikán, Datlík a bývalé sádky, Roudnička, MHD č. 16 (5 km) <https://mapy.cz/s/jehobadota>

Doprava tam: HK, nádraží MHD č. 1, 2 na Nový HK, konečná.

Doprava zpět: Roudnička, MHD č. 16 na hl. nádraží (všední den 16:28, 17:05, 17:21, 17:39, 18:22; svátek 16:54, 17:54, 18:56).

Rybník Biříčka: *Carex acutiformis*, *C. acuta*, *C. pseudocyperus*, *C. vesicaria*, *Listera ovata*, *Peucedanum palustre*, kdysi *Potamogeton acutifolius*, *P. lucens*, *P. trichoides*, na obnaženém dně *Cyperus fuscus* a *C.cf. eragrostis* (50°10'09.8"N, 15°51'39.6"E).

Tůň východně od rybníka Biříčka: *Hottonia palustris*.

Louka na jihovýchodním břehu rybníka Roudnička: *Carex distans*.

6. Roudnička, MHD – lesy a okraje JZ od Roudničky – lesy S od Vysoké nad Labem – kopec Milíř – lesy a okraje SV od Vysoké – kopec pod hájovnou – Vysoká nad Labem, bus nebo MHD (3,4 km) <https://mapy.cz/s/nunedagaba>

Doprava tam: HK, nádraží do Roudničky konečná, MHD č. 16 (svátek 8:24, 9:20, 12:20, 13:20, 14:20, 14:50, 15:20).

Doprava zpět: Vysoká nad Labem konečná MHD č. 20 do zastávky Podzámčí (16:17–16:24), přestup Podzámčí – nádraží MHD č. 16 (svátek 16:28–16:45); od Vysoké n. L. hostinec (západní konec obce) (svátek bus 17:24).

Kopec Milíř: *Gentianopsis ciliata*, *Listera ovata*, *Primula veris*.

Ostatní floristické trasy

7. Hradec Králové: slepá ramena na levém břehu Labe – Petrofova jezera, Jesípek, Staré Labe, MHD fakultní nemocnice (7 km)

<https://mapy.cz/s/jasusoladu>

Doprava tam: HK, Adalbertinum, MHD č. 18 do HK, čistička 9:54.

Doprava zpět: HK, fakultní nemocnice MHD č. 1, 9.

Jesípek a Staré Labe (Třebešská labice) jsou velká slepá ramena Labe, částečně napojená na Labe.

Porosty *Hydrocharis morsus-ranae*, *Lemna trisulca*, *Nuphar lutea*, *Schoenoplectus lacustris*, *Stellaria palustris*, společenstva obnažených den s *Alopecurus aequalis*, *Cyperus fuscus*, *Eleocharis acicularis*, *E. ovata*. Povodí Labe s. p. připravuje revitalizaci obou lokalit.

8. Hradec Králové, Orlice park – slepá ramena na pravém břehu Orlice Holštejn, V Lukách, Pekelská jezera, Kašparovo jezero, Hluboké jezero, Binarovo jezero, Podhůří MHD (5,3 km) <https://mapy.cz/s/curavufeko>

Doprava tam: HK, Terminál, MHD č. 17 (všední dny 8:01, 9:01, svátek 8:03, 9:03) nebo č. 11 (8:24, 9:24) na zastávku Orlice park nebo č. 5 (svátek 8:39).

Doprava zpět: Podhůří MHD 17 (všední den: 15:10, 15:40, 16:20, 16:40, 17:10, 17:52; svátky: 15:27, 16:37, 17:27, 18:27) nebo 11 (všední den: 15:18, 15:48, 16:18, 16:48, 17:18; svátky 15:46, 16:46, 17:46).

Trasa vede na území EVL Orlice a Labe a PP Orlice, kde je zachována říční niva toku Orlice s přirozeným meandrujícím korytem, četnými slepými rameny a charakteristickou lužní a nivní vegetací. U Hradce Králové je tok Orlice regulovaný. Veslepých ramenech a tůních v nivě Orlice roste makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod (s voňankou žabí), spolu s rákosinami eutrofních stojatých vod, vegetací vysokých ostřic (často *Carex buekii*) a fragmenty tvrdých luhů nížinných řek. Břehové porosty tvoří fragmenty tvrdého luhu s *Fraxinus excelsior*, *Quercus robur*, *Ulmus laevis* či porosty olší (*Alnus glutinosa*) nebo vrb (*S. alba*, *S. caprea*, *S. cinerea*, *S. euxina*, *S. triandra*), v keřovém patře *Euonymus europaeus*, *Rhamnus cathartica*, *Viburnum opulus*. V jarním aspektu *Anemone nemorosa*, *A. ranunculoides*, *Corydalis solida*, *Ficaria verna*, *Gagea lutea*, *G. pratensis*, *Hepatica nobilis*, *Ornithogalum kochii*, *O. angustifolium* a *Stellaria holostea*.

Aluviální psárkové louky jsou na Slezském Předměstí v zachovalém stavu, roste zde *Allium angulosum*, *Galium boreale*, *G. wirtgenii*, *Thalictrum lucidum* či *Veronica maritima*. Mezi slepými rameny V Lukách a Pekelská jezera jsou místy i porosty s *Dianthus deltoides*, *Pilosella officinarum*, *Potentilla argentea*, *Ranunculus bulbosus* a *Vicia lathyroides*. Častou dominantou luk jsou solitérní duby (*Quercus robur*).

Holštejn

Na lokalitě Holštejn Povodí Labe s. p. plánuje revitalizaci (odtěžení bahnitých sedimentů, prosvětlení břehových porostů, modelace litorálu, vytvoření nových tůní). Při severní okraji lokality (50°12'49.3"N, 15°51'48.2"E) se nachází suchý trávník s *Armeria vulgaris*. Na vlhkých loukách roste *Allium angulosum*, *Barbarea stricta*, *Cardamine dentata*, *Stellaria palustris*, *Veronica maritima*, z vodních makrofyt *Ceratophyllum demersum*, *Lemna trisulca* a *Nuphar lutea*. Dále je zde vegetace vysokých ostřic s *Carex buekii*, *C. Elongata*, *C. otrubae*, *C. paniculata* a *C. riparia*.

Tůň V Lukách

je jedna z botanicky nejcennějších tůní v nivě Orlice na Hradecku. Roste zde *Cardamine dentata*, *Hottonia palustris*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Lemna trisulca*, *Lysimachia thyrsoflora*, *Utricularia australis*, *Veronica scutellata* a *V. maritima*. Vegetace vysokých ostřic s *Carex buekii*, *C. otrubae*, *C. pallescens*, *C. panicea*. Kdysi zde rostly *Sium latifolium* (2014) a *Stratiotes aloides* (2002).

Pekelská jezera

V mrtvém rameni se nachází vegetace vodní makrofyt, vyskytují se zde např. *Ceratophyllum demersum*, *Elodea canadensis*, *Lemna minor*, *L. trisulca*, *Myriophyllum spicatum*, *Nuphar lutea*, *Potamogeton crispus*, *Ranunculus trichophyllus* nebo *Spirodela polyrhiza*. V litorálu *Acorus calamus*, *Alisma plantago-aquatica*, *Butomus umbellatus* nebo *Rumex hydrolapathum*. Na březích *C. buekii*, *C. pseudocyperus*.

Ve slepém rameni Kašparovo jezero

byla v minulosti provedena výsadba kriticky ohroženého a zvláště chráněného *Potamogeton praelongus* (kamenný zához při zaústění do Orlice), v současnosti zde již tento rdest neroste. Roste zde *Allium angulosum*, *Cardamine dentata*, *Galium boreale*, *Nuphar lutea*, *Sagittaria sagittifolia*, *Veronica maritima* a *Ulmus laevis*. Dále je zde vegetace vysokých ostřic s *Carex buekii*, *C. pseudocyperus*, *C. vulpina*. V minulosti zde rostly *Cicuta virosa* a *Ranunculus circinatus* (2011).

Hluboké jezero

Mrtvé rameno Orlice na pravém břehu. Roste zde *Butomus umbellatus*, *Cardamine dentata*, *Carex buekii*, *C. disticha*, *Leersia oryzoides*, *Nuphar lutea* a *Veronica maritima*. Druhy obnažených den s *Alopecurus aequalis*, *Cyperus fuscus*, *Eleocharis ovata* a *Rumex maritimus*. Bohatý jarní aspekt s *Anemone nemorosa*, *A. ranunculoides*, *Corydalis solida*, *Eranthis hyemalis*, *Erophila verna*, *Ficaria verna*, *Gagea lutea*, *Hepatica nobilis*, *Othocallis siberica* a *Vicia lathyroides*.

Binarovo jezero

Mrtvé rameno Orlice na pravém břehu. Roste zde *Carex buekii*, *C. disticha*, *C. pseudocyperus*, *Leersia oryzoides*, *Lemna trisulca*, *Nuphar lutea*, *Ranunculus circinatus*, *Veronica maritima*.

9. Hradec Králové, Stará nemocnice MHD, přejít Malšovický most, levý břeh Orlice u Malšovického stadionu, po žluté značce slepá ramena na levém břehu Orlice: Bejkovna, Jezuitská jezera, slepé rameno u loděnice (Sýkorky), stará Orlice, slepé rameno u Stříbrného rybníka, Stříbrný rybník (možnost koupání, vstup zdarma) MHD (cca 6 km) <https://mapy.cz/s/cogejuraga>

Doprava tam: HK, nádraží, MHD č. 7 do zastávky Stará nemocnice (všední den 8:07, 8:22, 8:42; svátek 8:00, 8:30, 9:00).

Doprava zpět: Stříbrný rybník, MHD č. 11 (všední den 15:26, 15:53, 16: 23, 16:53, 17:23, 18:13; svátek 15:50, 16:50, 17:50, 18:50) nebo 17 (všední den 15:38, 16:05, 16:35, 17:05, 17:47; svátek 15:22, 16:22, 17:22, 18:22).

Bejkovna

Nyní z vodních makrofyt pouze *Ceratophyllum demersum*, *Lemna minor*, *Myriophyllum spicatum*, *Nuphar lutea*, *Spirodela polyrhiza*, v minulosti zde rostly např. *Hydrocharis morsus-ranae*, *Nymphaea alba*, *Potamogeton lucens* a *Ranunculus circinatus*. Na březích např. *Carex buekii*, *C. pseudocyperus*, *C. riparia*, *Veronica maritima*, v jarním aspektu *Allium ursinum*. Povodí Labe s. p. připravuje revitalizaci lokality.

Jezuitská jezera

V minulosti předposlední lokalita *Potamogeton praelongus*, zničení místní populace bylo impulzem k vyhlášení záchranného programu. Nyní zde místy roste *Ceratophyllum demersum*, *Elodea canadensis*, *Lemna minor*, *L. trisulca*, *Nuphar lutea*. Dříve např. *Potamogeton acutifolius* a *P. lucens*.

Na březích *Barbarea stricta*, *Carex buekii*, *C. pseudocyperus*, *Ulmus laevis*, *Veronica maritima*, v jarním aspektu *Allium ursinum* a *Ornithogalum angustifolium*. Povodí Labe s. p. připravuje revitalizaci lokality.

Sýkorky (loděnice)

Slepé rameno Orlice, napojené na její hlavní tok. Druhově chudá lokalita s *Barbarea stricta*, *Carex buekii*, *Nuphar lutea* a *Ranunculus fluitans*. Na lokalitě jsou dvě loděnice. Povodí Labe s. p. připravuje revitalizaci lokality.

Stará Orlice

Slepé rameno Orlice, napojené na její hlavní tok. Ve vodním sloupci dominují *Ceratophyllum demersum*, *Lemna minor* a *Nuphar lutea*, na březích např. *Acorus calamus*, *Carex buekii*, *C. pseudocyperus*, *C. riparia* a *Glyceria maxima*. Povodí Labe s. p. připravuje revitalizaci lokality.

Rameno u Stříbrného rybníka

Poslední přirozená lokalita s *Potamogeton praelongus*, v roce 2019 byla dokončena komplexní revitalizace. Rostl zde také *Potamogeton alpinus*. V současnosti *Barbarea stricta*, *Carex bohemica*, *Cardamine dentata*, *Cyperus fuscus*, *Geranium molle*, *Leersia oryzoides*, *Nuphar lutea*, *Potamogeton obtusifolius* a *Veronica maritima*. Záchraný program in situ, lokalita má bohužel mnoho dalších problémů.

Stříbrný rybník

Lokalita hojně využívaná k rekreaci.

Píščiny s *Aira praecox* (2023), *Corynephorus canescens*, *Filago arvensis*, *F. minima*, *Lepidium virginicum*, *Ornithopus perpusillus* (2023), *Teesdalia nudicaulis*, *Vicia lathyroides* a *Vulpia myuros*.

Písník: *Butomus umbellatus*, *Cardamine dentata*, *Leersia oryzoides*, *Ranunculus circinatus*, *R. fluitans*, *R. trichophyllus*.

10. Hradec Králové, Podhůří, přes louku v obci Svinárky, přes železniční trať na jižní stráň nad tratí, okraje polí, pak lesem Dehetník k silnici mezi Slatinou a Libranticemi, Hluboký rybník, Nový rybník, přes silnici do lesa Ouliště, dubový les as. *Melico pictae-Quercetum roboris* (výskyt *Inula hirta*, na okraji lesa *Geranium sanguineum*), jižní stráň na západním konci lesa Ouliště, po cyklostezce do obce Piletice, MHD č. 13 (cca 9,8 km) <https://mapy.cz/s/latokalato>

Doprava tam: HK, Terminál, MHD do zastávky Podhůří č. 17 (všední den 8:01; 9:01; svátek 8:03, 9:03) nebo č. 11 (8:24).

Doprava zpět: Piletice, MHD č. 13 (všední den 16:08, 16:38, 17:08, 17:38, 18:08, 18:38; svátek: 16:06, 17:06, 18:06).

Jižní stráň nad tratí na jižním okraji Dehetníku: *Berberis vulgaris*, *Gentianopsis ciliata*, *Potentilla alba*, *Rosa gallica*.

Bývalý lůmek na okraji lesa Ouliště: *Geranium sanguineum*, *Inula hirta* (50°14'42.9"N, 15°52'46.8"E).

11. Hoděšovice, obec – Podstrání – Mazurovy chalupy – písňík na Hradečnici – rybník Výskyt – Lesní hřbitov MHD, popř. Zděná bouda hospoda, MHD (8 km nebo 8,7 km) <https://mapy.cz/s/kuzonozuso>

Doprava tam: HK, nádraží bus 9:25 do Býště, hostinec 9:50, přestup na bus Býšť hostinec 9:57 Hoděšovice obec 10:09.

Doprava zpět: Lesní hřbitov MHD č. 9 (popř. Zděná bouda hospoda) (všední dny 15:35, 16:35, 17:20, 17:55, svátek 16:13, 16:43, 17:13, 17:43, 18:43).

PR Mazurovy chalupy: *Anacamptis morio*, *Carex davalliana*, *C. pulicaris*, *C. umbrosa*, *Dactylorhiza majalis*, *Gentiana pneumonanthe*, *Iris sibirica*, *Pedicularis sylvatica* *Trollius altissimus*, *Veronica maritima*.

Písňík na Hradečnici: *Hottonia palustris*.

12. NHK, konečná MHD – po zelené značce PP U císařské studánky – rybník Cesta myslivců – PP Černá stráň – PP Sítovka – rybník Na olšině – Hradečnice – cesta Písečnice zpět na NHK, konečná MHD (10,5 km)

<https://mapy.cz/s/haluhehafa>

Doprava tam: HK, Terminál MHD č. 1, 2 na Nový HK, konečná č. 1 (všední den 8:13, 8:34, 9:04; svátek 8:21, 8:51) a č. 2 (všední den 8:19, 8:49, 9:19; svátek 8:04, 8:24, 9:04).

Doprava zpět: MHD č. 1, 2 NHK, konečná č. 1 (všední den 15:47, 16:07, 16:27, 16:40, 17:07, 17:37, 18:07; svátek 15:24, 15:54, 16:24, 17:24, 17:54) a č. 2 (všední den 15:59, 16:16, 16:36, 16:56, 17: 16, 17:48; svátek 15:38, 15:58, 16:18, 16:38, 16:58, 17:18, 17:58).

Rybník Cesta myslivců: *Carex bohemica*, *C. flava*, *Centaurium erythraea*, *Cerastium lucorum*, *Cyperus fuscus*, *Veronica scutellata*.

PP Černá stráň: *Epipactis purpurata*, *Melica uniflora*, *Vicia sylvatica*.

13. Běleč nad Orlicí, Borek – slepá ramena Orlice (oploceno v pastvinách) – PP Na bahně – řeka Orlice – Bělečský písňík (PP je oplocena) – Haltýře – pak buď zpět do Bělče (5,2 km) nebo do Svinar (7,8 km) nebo dojít po zelené značce okolo slepých ramen Orlice do Blešna na vlak

<https://mapy.cz/s/korabojoja>

Doprava tam: HK, nádraží bus (Třebechovice) do Bělče zastávka Borek, (všední den 6:51 – 7:13; 9:30 – 9:51); **ve svátek 5. a 6. 7. není doprava do Bělče**

Doprava zpět: Běleč, náves všední dny bus: 15:01, 15:41, 16:14 (č. 17), 16:41.

Svinary bus č. 17 16:19 (Svinary, křižovatka Běleč), 16:38, 17:08 (Svinary).

Blešno, zast. – vlak do HK všední den 15:26, 16:21, 17:24; svátek 15:46, 17:46.

PP Na bahně: *Calla palustris*, *Thelypteris palustris*; kdysi *Aconitum variegatum*, *Comarum palustre*, *Dryopteris cristata*, *Menyanthes trifoliata*.

Bělečský písňík (je oplocený, v případě návštěvy potřeba dojednat s majitelem vstup na konkrétní den): *Anthemis ruthenica*, *Drosera rotundifolia*, *Eleocharis mamillata*, *Nasturtium officinale*; kdysi *Potamogeton alpinus*.

Písňík vedle Bělečského písňíku: *Dianthus armeria*, *Teesdalia nudicaulis*, *Veronica verna*, dříve *Potamogeton nodosus*.

Slepé rameno Orlice (50°12'18.2"N, 15°56'31.0"E): *Hottonia palustris*, *Lemna trisulca*.

14. Třebechovice p. Orebem – řeka Orlice – Krňovice – písňík Marokánka – bývalá letecká střelnice – Bělečko (8,3 km) <https://mapy.cz/s/jamofugone>

Doprava tam: HK, nádraží vlak do Třebechovic (8:03, 9:05).

Doprava zpět: Bělečko všední dny: bus 16:05, 17:05 do Býšť, hostinec, přejít zastávce Býšť, škola odtud odjezd 16:30, 17:48 do HK.

Ve svátek 5. 7. a 6. 7. není doprava z Bělečka.

Písňík Marokánka: *Filago arvensis*, *F. minima*, *Najas marina*, *Spergula morisonii*, *Vicia lathyroides*.

Bývalá letecká střelnice: *Carex demissa*, *C. flava*, *Hydrocotyle vulgaris*, *Lycopodium clavatum*, *Potentilla anglica*, *P. norvegica*, *Stellaria uliginosa*.

15. Černilov – ke kostelu sv. Štěpána – polní cesta k lesu Kaltouz – les Kaltouz, rybník s loukou (výskyt *Viola elatior*) – přes pole k lesíku Čibr, menší tůň, okraj lesa – (výskyt *Senecio erucifolius*) – cesta směr Černilov (8,6 km)

<https://mapy.cz/s/guhuzalode>

Doprava tam: HK, nádraží, bus do Černilov, kino (7:40, 8:40, 9:40).

Doprava zpět: Černilov, U Šulců – Hradec Králové, nádraží (všední den 16:45, 18:45; svátek 14:55, 18:55 (ve svátek lze dojet 2 km na zastávku Černilov, kino 16:04, 18:04).

dubohabřiny, střemchové jaseniny, rybník, podmáčené louky

louka u lesa Kaltouz: *Carex riparia*, *Dactylorhiza incarnata*, *Listera ovata*, *Ophioglossum vulgatum*, *Viola elatior*.

16. Velichovky, točna – po cyklostezce smíšenými lesy (lokality *Cypripedium calceolus*, *Trollius altissimus*) – hradiště Rotemberk – PP Vražba (*Adenophora liliifolia*, *Orchis purpurea*, *Inula conyzae*) – okraje lesa (historická lokalita *Linum flavum*) – kopec Prašivka – kostel Sv. Václava – po modré turist. značce okolo rybníka (historická lokalita *Nymphoides peltata*) do Černožic na vlak (10 km) <https://mapy.cz/s/posalunesu>

Doprava tam: HK, nádraží vlak do Jaroměře, nádraží všední den (8:04 – 8:17); svátek (9:26 – 9:39), odtud přejít pěšky 4 minuty směr Jaromeř, Terminál na autobus do Velichovek (všední den 8:30 – 8:40) svátek (9:46 – 9:59 (Velichovky, točna) nebo ve svátek autobus HK, Terminál 8:40 – Velichovky, točna 9:55.

Doprava zpět: Černožice vlak (všední den 15:08, 16:08, 17:08, 18:08; svátek 15:08, 17:08, 19:08) – HK, nádraží.

Trollius altissimus, *Epipactis atrorubens* (50°20'49.3"N, 15°50'10.1"E, body 12,13).

Cypripedium calceolus (50°20'31.9"N, 15°49'55.2"E, bod 21).

Trollius altissimus, *Platanthera* (50°20'27.4"N, 15°49'27.2"E, bod 27).

Adenophora liliifolia (50°20'07.7"N, 15°49'18.4"E, body 42, 43).

Prašivka: *Melampyrum arvense* (50°19'36.5"N, 15°50'43.5"E, bod 96).

17. Cerekvice nad Bystřicí – les Lysice – Čenice – Velkovřešťovský rybník – Vřešťovská bažantnice – les Na Hradě – Malý Vřešťov – Velký Vřešťov (9 km) <https://mapy.cz/s/kepecuzehe>

Doprava tam: vlak Os 5506 Hradec Králové hl. n. 9:04 – Cerekvice n. Bystřicí D 9:31.

Doprava zpět: bus Velký Vřešťov – Hradec Králové, Terminál všední den 15:18, 17:18, svátek bus 17:40

Les Lysice: *Pleurospermum austriacum* (50°20'25.6"N, 15°44'27.1"E).

Vřešťovská bažantnice: *Cephalanthera damasonium* (50°20'50.9"N, 15°45'25.7"E), *Neottia nidus-avis*, *Orchis purpurea* (50°20'49.5"N, 15°45'30.0"E), *Rosa pendulina*.

Na Hradě: *Berberis vulgaris*, *Cephalanthera damasonium*, *Neottia nidus-avis*, *Orchis purpurea* (50°20'58.0"N, 15°45'53.0"E).

Les V dubech: *Aquilegia vulgaris*, *Melittis melissophyllum*, *Rubus saxatilis*.

18. Lípa – Čistěves – les Svíb – Máslojedy (7,5 km), 275–330 m n. m., spráše a sprašové hlíny, slínovce <https://mapy.cz/s/rezezuhebe>

Doprava tam: bus HK, Terminál – Všestary, Lípa, hlavní silnice, všední dny 8:45, 9:25; svátky: 7:28, 10:05.

Doprava zpět: bus Máslojedy, u váhy – HK, Terminál: všední dny 13:34, 15:59, 17:09; svátky: 13:39, 17:54.

Silnice z Lípy do Čistěvsi, zajímavé mohou být okraje polí i ruderální stanoviště v obcích (v minulosti nebo v okolí zaznamenány např. *Abutilon theophrasti*, *Anthemis arvensis*, *Euphorbia exigua*, *E. platyphyllos*, *Hyoscyamus niger*, *Kickxia elatine*, *Lamium amplexicaule*, *Myosurus minimus*, *Neslia paniculata*, *Silene noctiflora* nebo *Urtica urens*). Vlhčí louky pod jižním okrajem lesa Svíb (*Achillea pratensis*). Dubohabřiny a vzácně teplomilné doubravy v lese Svíb (*Carpinus betulus*, *Quercus petraea*, *Sorbus torminalis*, *Anthericum ramosum*, *Carex montana*, *Daphne mezereum*, *Digitalis grandiflora*, *Hepatica nobilis*, *Lathyrus niger*, *Lilium martagon*, *Loranthus europaeus*, *Melittis melissophyllum*, *Omphalodes scorpioides*, *Polygonatum multiflorum*, *Serratula tinctoria*, *Viola mirabilis*); ve Svíbu doporučujeme ověřit lokalitu *Pyrola rotundifolia* (doubrava

270 m SSZ od sochy polního myslivce, 50°17'47.7"N, 15°43'53.3"E), spolu s ní zde rostla *Orthilia secunda*; z lesů v širším okolí byly historicky známy i *Pyrola chlorantha*, *P. media* a *P. minor*, případně *Rubus saxatilis*, ve Svību dosud nalezeny nebyly. Louky u severovýchodního okraje lesa Svíb by bylo vhodné prozkoumat, podle sporadických údajů (*Agrimonia eupatoria*, *Plantago media*, *Salvia pratensis*, *Securigera varia*) by se zde mohly nacházet zbytky širokolistých suchých trávníků nebo střídavě vlhkých bezkolencových luk.

19. České Meziříčí – PR Zbytka (významná lokalita slatinné vegetace) – Pohoří (cca 6 km) <https://mapy.cz/s/gejogeleđa>

Doprava tam: HK, Terminál bus do Českého Meziříčí (všední den 8:35 – 9:17; svátek 8:50 – 9:32).

Doprava zpět: Pohoří, žel. autobus do HK všední den 15:27, vlak všední den i svátek 15:56 – 16:16, Týniště přestup do HK 16:31 – 16:53, vlak jen všední den 17:56 – 18:16, 18:31 – 18:52.

PR Zbytka: *Arabis nemorensis*, *Calamagrostis varia*, *Carex davalliana*, *C. distans*, *C. hostiana*, *Crepis praemorsa*, *Dactylorhiza incarnata*, *Epipactis albensis*, *Iris sibirica*, *Ophioglossum vulgatum*, *Orchis militaris*, *Phyteuma orbiculare*, *Polygala amarella*, *Symphytum bohemicum*, *Taraxacum* sect. *Palustria*, *Viola elatior*. Pět lokalit od M. Gerži – <https://mapy.cz/s/mofeharaco> 1 *Viola elatior*, 2 louka *Molinion*, 3 nové mokřiny v louce snad *Arabis nemorensis*, 4 mokřiny v kolejkách s *Cyperus fuscus*, 5 lůmky prokácené, kosené.

Možnost zakoupení monografie o PR Zbytka od Aleše Hájka u Josefa Kučery.

20. Třebechovice – rybník Pod Dubem – lesíky u Třebechovic – Blešno železniční stanice (12 km) <https://mapy.cz/s/gekahafogu>

Doprava tam: HK, hl. nádraží – vlak do Třebechovic 8:03, 9:05.

Doprava zpět: Blešno, zast. – vlak do HK všední den 15:26, 16:21, 17:24; svátek 15:46, 17:46.

Zastávka Blešno směrem podél trati na HK: *Euphorbia taurinensis*; potok Dolejší Svodnice na okraj pole *Veronica opaca* a v potoce *V. catenata*. Ten nejseverovýchodnější bod *Polygonatum odoratum*. Nejseverozápadnější lesík *Dianthus carthusianorum*, *Koeleria pyramidata* (50°13'20.6"N, 15°56'31.5"E). 10 údajných lokalit *Inula hirta*, ale spíše *I. britannica* nebo *I. salicina*.

21. Týniště nad Orlicí – Albrechtice nad Orlicí – Štěpánovsko (9,5 km) <https://mapy.cz/s/dehanudava>

Doprava tam: HK, hl. nádraží – vlak do Týniště 8:03, 9:05.

Doprava zpět: Týniště n. O. – vlak do HK všední den – 14:31, 15:10, 15:34, 16:08, 16:31, 17:09, 17:34; svátek – 14:31, 14:51, 15:33, 16:31, 17:33.

Železniční stanice, okraje silnice, písčité náplavy Orlice, zaplavované louky, ruderaly

Aphanes arvensis, *Anthemis cotula*, *Allium angulosum*, *Euphorbia saratoi*, *Geranium purpureum*, *G. rotundifolium*, *Limosella aquatica*, *Misopates orontium*, *Plantago coronopus*, *Silaum silaus*, *Thalictrum lucidum*, *Veronica agrestis*, *V. maritima*, *Vulpia myuros*.

22. Borohrádek žel. stanice, ulicemi Nádražní a T. G. Masaryka ke kostelu Sv. Michaela Archanděla – ul. B. Němcové – ul. J. z Poděbrad – rybníky Fabián a Havlík – podél Havlického potoka – ul. Husova – Borohrádek žel. Stanice (9 km) <https://mapy.cz/s/cusucofuhu>

Doprava tam: HK, hl. nádraží 8:03 – Týniště/Orl. 8:27/9:02 – Borohrádek 9:08; HK, hl. nádraží 9:05 – Týniště/Orl. 9:27/9:32 – Borohrádek 9:39.

Doprava zpět: vlak Borohrádek 14:19 – Týniště/Orl. 14:27/14:31 – HK 14:53;

Borohrádek 14:53 – Týniště/Orl. 15:00/15:10 – HK 15:41;

Borohrádek 15:20 – Týniště/Orl. 15:28/15:34 – HK 15:57 (jen všední den);

Borohrádek 16:20 – Týniště/Orl. 16:28/16:31 – HK 16:53;

Borohrádek 16:53 – Týniště/Orl. 17:00/17:09 – HK 17:41;

Borohrádek 17:20 – Týniště/Orl. 17:28/17:34 – HK 17:57; (jen všední den).

ruderaly, revitalizované mokřady, rybníky, Havlický potok s *Carex agastachys* a *Equisetum telmateia*.

23. Čermná nad Orlicí žel. stanice – písčiny a vřesoviště podél trati – rybníky Horní a Dolní Pecák lesoškolky? – bory podél potoka Čermná – hřbitov – Čermná nad Orlicí žel. stanice (9 km) <https://mapy.cz/s/calofonohu>

Doprava tam: vlak HK, hl. nádraží 9:05 – Týniště/Orl. 9:27/9:32 – Čermná n. Orl. 9:45.

Doprava zpět: vlak Čermná n. O. 14:14 – Týniště/Orl. 14:28/14:31 – HK, hl. nádraží 14:53.

Čermná n. O. 15:15 – Týniště/Orl. 15:28/15:34 – HK, hl. nádraží 15:57 (jen všední den).

Čermná n. O. 16:15 – Týniště/Orl. 16:28/16:31 – HK, hl. nádraží 16:53.

Čermná n. O. 17:14 – Týniště/Orl. 17:28/17:34 – HK, hl. nádraží 17:54 (jen všední den).

Čermná, písčiny podél trati: *Astragalus arenarius* (50°03'24.0"N, 16°08'52.0"E), *Corynephorus canescens*, *Filago arvensis*.

Rybník Dolní Pecák: *Carex paniculata*, *C. riparia*, *Rosa sherardii*.

Rybník Horní Pecák: *Carex echinata*, *C. elongata*.

Slepé rameno Čermné: *Callitriche cophocarpa*, *C. stagnalis* (50°02'57.4"N, 16°07'55.3"E).

24. Petrovice nad Orlicí železniční stanice – po cestě směr Týniště – rybníky Velká, Prostřední a Malá Houkvice – podél železniční trati směrem na Bolehošť – louky SZ od žel. stanice – tůně SZ od žel. stanice (8,9 km)

<https://mapy.cz/s/gehotelelo>

Doprava tam: HK, hl. nádraží – vlak do Petrovic 8:03, 9:05.

Doprava zpět: Petrovice – vlak do HK všední dny – 14:13, 15:13, 16:12, 17:13; svátky 13:36, 15:36, 17:36.

mokřady a písčiny podél železniční trati, louky, PR U Houkvice

PR U Houkvice: *Calla palustris*, *Carex diandra*, *C. elata*, *Equisetum pratense*, *Nymphaea alba*, *Thelypteris palustris*.

Podél trati: *Carex ericetorum*, *Equisetum ramosissimum*, *Viola rupestris*.

Tůně u trati: *Hottonia palustris*, *Parnassia palustris*.

Louky SZ od železniční stanice: *Senecio paludosus*.

25. Hradec Králové – synantropní exkurze (6 km) <https://mapy.cz/s/farosapoj>

odchod od ubytovny Vocelova ulice

městské ruderaly, železniční stanice (omezený počet účastníků)

Hradec Králové nádraží: *Amaranthus albus*, *A. blitoides*, *A. powellii*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Bromus carinatus*, *Hibiscus trionum* (Procházka 1981), *Lepidium densiflorum*, *L. virginicum*, *Oenothera pycnocarpa*, *O. rubricaulis*, *Vulpia myuros*.

26. Ze Stéblové přes písňiky do Podůlšan (9,5 km) <https://mapy.cz/s/pejezetubu>

Doprava tam: HK, hl. nádraží – vlak do Stéblové 8:04, 9:04, 10:04.

Doprava zpět: Podůlšany bus do HK všední den: 15:22, 16:02, 17:16, 19:09; svátek 18:43 nebo s přestupy 17:02 bus do Bohdanče 17:17/17:23 bus do Semtína žst. 17:29/přesun asi 6 min Semtín žst. na vlak do HK 17:39.

písčiny, zatopené písňiky *Aira caryophyllea*, *A. praecox*, *Filago arvensis*, *F. germanica* (50°07'12.4"N, 15°45'00.9"E), *F. minima*, *Teesdalia nudicaulis*, *Potamogeton lucens*, *P. perfoliatus*, *P. nodosus*.

Autobusové exkurze (č. 27–30, zpracoval: J. Kučera). Odjezd autobusu z Hradce Králové z Vocelovy ulice 5. 7. v 8:30 hodin.

27. Polánky. Délka trasy: ca 6–7 km. <https://mapy.cz/s/mojuhenugu>

Autobus: výstup a nástup na autobusové zastávce v Mitrově. **Odjezd v 16:30 hodin.**

Lesní rybníček JV od Mitrova; podle přítoku lesem na lesní cestu a po ní cyklotrasu č. 4262 a dále po ní k malému lesnímu rybníčku; od něho lesem a podle přítoku do přítokové části Hlubokého rybníka, ten podle času obejít; od rybníka dojít na silnici a pokračovat podle periodické vodoteče k Dědině; pak lesem Jordán k Bezednému potoku. Ten nějak přejít, případně obejít a dostat se na jeho levou

stranu; po této straně lesem do Mitrova; zde v obci malý rybníček u silnice. V případě dostatku času botanizovat v okolí.

Bezedný potok: *Berula erecta*, *Cardamine dentata* (50°12'52.3"N, 16°01'48.6"E), *Mentha aquatica*, *Nuphar lutea*, *Scrophularia umbrosa*.

Olšina při Dědině mezi Třebechovicemi a Ledci: *Glyceria nemoralis* (Mikyška 1950).

28. Ledce. Délka trasy: ca 7–8 km. <https://mapy.cz/s/mojuhenu>

Autobus: výstup u hlavní silnice na Hrnčířově kopci (odbočka do lesa Podjem), nástup u hlavní silnice na odbočce do Chropotínského háje. **Odjezd v 16:25 hodin.**

Les Podjem; rybník Podjem; rybník Na Chrátné, křovinatá mez severně rybníka; lesík U Horky; Křovský rybník; podle přítoku na hlavní silnici; tůň u železniční trati; podle ní k PR Chropotínský háj; projít rezervaci (podle času); vrátit se na hlavní silnici.

PR Chropotínský háj: *Arum maculatum*, *Corydalis cava*, *C. solida*.

29. Očelice – Přepychy. Délka trasy: ca 9–10 km. <https://mapy.cz/s/mojuhenu>

Autobus: výstup v Očelicích u kapličky, nástup na křižovatce silnic Očelice – Přepychy – Mokré – Opočno. **Odjezd v 16:20 hodin.**

Remízky a louky JV od Očelic; les Sádka (Satka); podle periodické vodoteče do Přepych; intravilán obce; venkovním okrajem obory na hlavní silnici (podle aktuální situace na polích); suchá stráž nad hlavní silnicí V od Dobříkovce; podle polní cesty k Vojenickému potoku; podle něho k hlavní silnici a na křižovatku.

Les Sádka (Satka): *Arctium nemorosum*, *Arum maculatum*, *Cephalanthera damasonium* (50°13'47.7"N, 16°04'20.8"E), *Galium intermedium*, *Peucedanum cervaria*, *Polygonatum odoratum*, *Potentilla alba*.

30. Opočno. Délka trasy: ca 11–12 km. <https://mapy.cz/s/mojuhenu>

Autobus: výstup i nástup na parkovišti u prodejny COOP. **Odjezd v 16:15 hodin.**

Rybník Broumar; PR Broumarské slatiny; podle přítoku Broumaru k Semechnickému rybníku; Semechnický rybník; přes jeho přítokovou část ke Zlatému potoku; podle něho na hráz Podchlumského rybníka; dojít k jeho přítokové části a po loukách a cestě do osady Podchlumí; projít osadou a lesem Chlum a jím projít až k vodojemu; odtud lesem a severozápadní okraj lesa; přes Vysokou mez zpět k rybníku Broumar; tady pod Zářybnicí malý rybníček, možná bez vody; od něho podle Broumaru na silnici a po ní na parkoviště k autobusu.

PR Broumarské slatiny: *Carex appropinquata*, *C. davalliana*, *C. diandra*, *Dactylorhiza incarnata*, *Liparis loeselii* (v posledních letech nezvěstný), *Listera ovata*, *Sesleria uliginosa* (kdysi), *Trollius altissimus*.

Les Chlum: *Arctium nemorosum*, *Carex montana*, *C. pilosa*, *Cephalanthera damasonium*, *Cypripedium calceolus*, *Galium intermedium*, *Lilium martagon*, *Odontites vernus*, *Vicia dumetorum*.

Podchlumský rybník: *Dactylorhiza majalis*, *Ophioglossum vulgatum*, *Trollius altissimus*.

31. Holice žel. stanice nebo autob. nádraží – po modré turistické značce na Kamenec – stráně jižně od Koudelky (*Juncus inflexus*, *Lotus maritimus*, *Ononis spinosa*) – motokros – opuková sekaná stráň (50°05'26.7"N, 15°59'58.7"E) – Poběžovice – stráně JZ obce – lesní mokřad s *Gladiolus imbricatus* (50°05'24.3"N, 15°59'33.4"E) – rybníky Blažek a Hluboký – Podlesí – Holice autob. nádraží (10,8 km) <https://mapy.cz/s/cohojujemo>

Doprava tam: bus HK, Terminál do Holic všední dny 8:05, 9:25; svátek 8:12, 10:00.

vlak HK 8:04 – Pardubice 8:27/8:41 – Moravany 8:57/9:05 – Holice 9:17.

Doprava zpět: Holice, aut. nádraží 15:20, 16:20 (ve svátek 16:15), 16:35 (jen všední den), 17:20 (jen svátek)

vlak Holice, nádraží 16:41 – Moravany 16:53/17:04 – Pardubice 17:22/17:33 – Holice 17:56.

32. Vysoké Chvojno – po zelené turist. značce k arboretu – k silnici mezi Vys. Chvojnem a Borohrádkem – podél potoka – rybník Valent'ák – bučiny v okolí kóty Hříva – lesní porosty podél Hlubokého potoka – PR U parku – restaurace Zámeček – Vysoké Chvojno (9,2 km) <https://mapy.cz/s/huvonepaku>

Doprava tam: všední dny bus HK, Terminál 8:05 – Holice 8:41/9:35 – Vysoké Chvojno 9:44. Bus HK, Terminál 9:25 – Vysoké Chvojno 10:05.

svátky: bus HK, Terminál 8:12 – Holice 8:41/9:15 – Vysoké Chvojno 9:24. Bus HK, Terminál 10:00 – Vysoké Chvojno 10:35.

Doprava zpět: všední dny bus Vysoké Chvojno 15:05 – Holice 15:13/15:20 – HK, Terminál 15:53. bus Vysoké Chvojno 16:10 – Holice 16:18/16:20 – HK, Terminál 16:53. Bus Vysoké Chvojno 16:45 – HK 17:25.

Svátky: bus Vysoké Chvojno 14:35 – Holice 14:42/15:20 – HK, Terminál 15:50. Bus Vysoké Chvojno 16:25 – HK 16:55.

PR U parku: *Melica uniflora*, *Melittis melissophyllum*, *Neotia nidus-avis*.

Bučiny u Hřívy: *Aquilegia vulgaris*, *Cephalanthera damasonium*, *Daphne mezereum*, *Epipactis purpurata*, *Melica uniflora*, *Neotia nidus-avis*.

33. Chvojenec – PR Žernov – rybník Šmatlán – rybník Mordýř – rybník Smilek – louky za státní silnicí – Chvojenec (8,9 km)

<https://mapy.cz/s/buporatude>

Doprava tam: všední dny: bus HK, Terminál do Chvojenec 8:05, 9:05, 9:25.

Svátek: bus HK, Terminál do Chvojence 8:12; 9:44.

Doprava zpět: všední dny: bus Chvojence, kult. dům 15:00, 15:27; 16:27, 16:48, 18:27.

Svátek: Chvojence, kult. dům 15:26, 16:29, 17:26, 18:23.

Rybníky, podmáčené louky, dubohabřiny.

Les Žernov: *Epipactis purpurata*, *Lilium martagon*, *Melittis melissophyllum*.

Louka u Šmatlánu: *Eleocharis uniglumis*, *Viola stagnina*.

Rybník Mordýř: *Achillea ptarmica*, *Carex davalliana*, *Gentiana pneumonanthe*, *Platanthera bifolia*, *Utricularia australis*.

Rybník Smílek: *Allium angulosum*, *Carex hartmanii*, *C. riparia*, *Gentiana pneumonanthe*, *Hydrocotyle vulgaris*, *Melittis melissophyllum*, *Myriophyllum spicatum*, *Potamogeton gramineus*, *Utricularia australis*

Louky za státní silnici: *Anacamptis morio* (50°05'57.6"N, 15°57'34.3"E), *Juncus gerardii* (50°05'58.7"N, 15°57'34.9"E), *Silaum silaus*.

34. Sezemice – přes park k Loučné, podél řeky – podél potoka Zmínka – akvadukt – vlhká louka na okraji lesa – PP Vesecký kopec (píščiny, *Corynephorus canescens*, *Veronica dillenii*, *Carex ericetorum*) – tůň s *Hottonia palustris* – Veská – PP Přesyp u Malolánského (píščiny, *Carex pseudobrizoides*, *Corynephorus canescens*) – Bělobranská dubina – Spožil – Studánecký les – Pardubice, Dubina (10 km) <https://mapy.cz/s/nelolucane>

Doprava tam: všední dny: HK, Terminál bus 8:05 do Holic, nádraží 8:41/9:18 bus do Sezemic, škola 9:39; vlak HK, nádraží 8:37 do Pardubic, přesun na aut. nádraží, bus do Sezemic 9:07 – 9:25.

Svátek: bus HK, Terminál 8:15 do Pardubic (8:38), bus do Sezemic 8:40 – 8:57.

Doprava zpět: všední dny:

Pardubice, Dubina bus 15:16 – 15:26, přesun na vlak Pardubice – HK 15:34 – 15:57.

Pardubice, Dubina bus 15:23 do Borku 15:49/16:08 Borek – HK 16:46.

Pardubice, Dubina bus 15:46 do Holic 16:13/16:20 – HK 16:53.

Pardubice, Dubina bus 15:50 do Pardubic nádraží 15:59, přesun na vlak. nádraží 16:33 – HK 16:56.

Pardubice, Dubina bus 16:46 do Pardubic nádraží 16:56, přesun na vlak. nádraží 17:33 – HK 17:56.

Svátky:

Pardubice, Dubina bus 15:12 – 15:22, přesun na vlak Pardubice – HK 15:34 – 15:57.

Pardubice, Dubina bus 16:51 do Holic 17:14/17:20 – HK 17:50.

Píščiny, bory, okraje polí, mokřad

35. Kobylice – straň a rybníček SV obce – les Svidník – Nový rybník – Štěpánský rybník – les Trniny – Kobylice (8,6 km) <https://mapy.cz/s/lehulojehe>

Doprava tam: všední dny: HK, Terminál bus do Kobylic 8:05, 10:05; svátky: 8:20, 10:20.

Doprava zpět: všední dny: bus Kobylice do HK: 15:03, 15:38, 16:18, 17:18, 18:18; svátek 15:04, 17:04, 19:04.

Dubohabřiny, vlhké louky, rybníky.

Svah nad loučkou na severozápadním okraji rybníčku, cca 100 , JZ od hájovny (50°15'01.0"N, 15°35'21.0"E): *Artemisia pontica*, *Sanguisorba officinalis*, *Serratula tinctoria*.

Nový rybník: *Bolboschoenus* sp., *Carex acutiformis*, *C. bohemica*, *C. cespitosa*, *C. riparia*, *Dactylorhiza majalis*, *Galium boreale*, *Rumex maritimus*, *Serratula tinctoria*, *Sium latifolium*, *Veronica scutellata*.

Štěpánský rybník: *Allium angulosum*, *Artemisia pontica* (u cesty JZ od rybníka, ca 50°15'22.5"N, 15°34'08.4"E), *Carex riparia*, *Ceratophyllum demersum*, *Lythrum hyssopifolia*, *Oenanthe aquatica*, *Rumex maritimus*, *Schoenoplectus lacustris*, *Silene baccifera*, *Stellaria palustris*, *Taraxacum sparsum*.

Les Svidník: *Carex montana*, *Festuca heterophylla*, *Galium rotundifolium*, *Melica picta*, *Polygonatum odoratum*, *Rosa gallica* (50°15'28.7"N, 15°34'44.5"E).

Les Trniny: *Lathyrus niger*, *Rosa gallica* (50°15'07.6"N, 15°33'56.2"E).

36. Prasek, Na Staré – les Chlum – pole – les východně od Prasku – rybník Řasov – Kobylice (8,5 km) <https://mapy.cz/s/paruvukado>

Doprava tam: všední dny: HK, Terminál bus do Prasku, Na Staré 8:05, 10:05; svátky: 8:20, 10:20.

Doprava zpět: všední dny: bus Kobylice do HK: 15:03, 15:38, 16:18, 17:18, 18:18; svátek 15:04, 17:04, 19:04.

Dubohabřiny, okraje polí, rybníky.

Les Chlum: písňík V od vrcholu *Chamaecytisus supinus*, *Peplis portula*; lesní cesty *Glyceria declinata*, *G. plicata*.

Les okolo rybníka Řasov: *Daphne mezereum*, *Festuca heterophylla*, *Lathyrus niger*, *Loranthus europaeus*, *Melampyrum cristatum*, *Melittis melissophyllum* (50°14'17.6"N, 15°35'01.5"E), *Polygonatum odoratum*.

Rybník Řasov: *Carex elongata*, *C. riparia*, *C. vesicaria*, *Galium boreale*, *Gladiolus imbricatus* (50°14'27.9"N, 15°34'43.9"E v roce 2005); *Lotus tenuis*, *Najas marina*, *Veronica scutellata*.

Pole proti rybníku Řasov: *Bromus commutatus*.

37. Hrádek u Nechanic – lesy západně obce – rybníky Rokytník, Žid, Štika 50°13'06.0"N, 15°39'41.0"E zámek Hrádek u Nechanic – rybník SV od zámku – Jehlice – bus Lubno, odb. Jehlice (7,2 km) <https://mapy.cz/s/necutafake>

Doprava tam: všední dny: HK, Terminál bus do Hrádku, obec 8:25, 10:25; svátky: 9:25.

Doprava zpět: všední dny: bus Lubno, odbočka Jehlice do HK: 15:18, 15:53, 16:33, 17:33, 18:33; svátek 15:17, 17:17, 19:17.

Lesní rybník SV od zámku: *Alopecurus geniculatus*.

Lesy: *Abies alba*, *Berberis vulgaris*, *Bromus benekenii*, *Dactylis polygama*, *Festuca heterophylla*, *Galium rotundifolium* (50°13'06.0"N, 15°39'41.0"E), *Hypericum pulchrum* (50°13'06.0"N, 15°39'41.0"E).

Rybník Žid: *Sagittaria sagittifolia*.

Rybník Rokytník: *Utricularia australis*.

38. Kratonohy – PP Michnovka-Pravy – dálnice – lesy Z od Michnovky – rybníky SZ od obce Michnovka (Podhájský, Hluboký, Bejřov, Zmotálek) – les a rybník Lhotáček – Běloveské rybníky – Chudeřice – Káranice (12,5 km)

<https://mapy.cz/s/numopusafu>

Doprava tam: všední dny: HK, nádraží vlak do Kratonoh 9:35, svátek: 8:34.

Doprava zpět: vlak z Káranic do HK 16:00, 17:00.

Dubohabřiny, rybníky, mokřadS od obce Michnovka: *Allium angulosum* (50°08'56.2"N, 15°36'39.1"E).

Dálnice – zkusit, zda by nebyla *Spergularia marina*. U silnice mezi Hradcem a Chlumcem lokality *Cochlearia danica* (Ducháček et Kúr 2018).

Les Z od obce Michnovka: *Sorbus torminalis*.

Les JZ od rybníka Nebáček: *Epipactis purpurata* (50°08'23.0"N, 15°36'19.0"E).

PP Michnovka-Pravy: *Callitriche cophocarpa* (50°08'11.3"N, 15°36'51.5"E).

Rybník Hluboký: *Cyperus fuscus*, *Elatine alsinastrum* (Belicová 1987 HR), *Malva alcea*, *Myosotis sparsiflora*, *Utricularia australis*.

Rybník Podhájský: *Eleocharis acicularis*.

39. Rokytno – Přesypy u Rokytna – Rokytenská cihelna – hřbitov – Bohumilečský rybník – Újezdský rybník – popílkoviště – Bukovina nad Labem (11 km) <https://mapy.cz/s/kuforosala>

Doprava tam: všední dny: HK, Terminál bus do Rokytna, odb. 9:35 – 9:56; svátek: 10:00

Doprava zpět: všední dny Bukovina nad Labem bus do HK 15:03, 16:13, 17:22, svátek 17:13; bus do Pardubic 15:12, přesun na nádraží vlak do HK 16:06.

Je možné přidat odbočku na vlhké louky na východním okraji osady Zástava (odbočku na vlhké louky na východním okraji osady Zástava) – ověřit výskyty *Allium angulosum* a *Triglochin palustris*. Bus ze Zástavy jen ve všední dny 16:03, 17:12, 17:58.

PR Přesypy u Rokytna: *Spergula morisonii*.

Rokytenská cihelna okraj lesa: *Corynephorus canescens*, *Spergula morisonii*.

Okraj lesa Z od Bohumilečského rybníka (50°06'32.1"N, 15°50'56.6"E):
Corynephorus canescens, *Spergula morisonii*.

Bohumilečský rybník: *Carex hartmanii* (50°06'38.0"N, 15°51'13.0"E),
Myosurus minimus.

Újezdský rybník: *Myosotis discolor*.

40. Zachrašťany – Zachrašťanský les – les Borek – Nový Bydžov (10,4 km)

<https://mapy.cz/s/gatudagefo>

Doprava tam: všední dny: HK, nádraží vlak do Chlumce n. C. 9:08/9:27 přesun na bus 2 min do Zachrašťan 9:39; svátek HK, nádraží vlak 8:08 do Chlumce n. C. 8:27/8:32 vlak do Zachrašťan příjezd 8:39

Doprava zpět: všední dny: Nový Bydžov bus do HK 15:25, 15:45, 16:15, 17:05, 17:25 svátek 15:50, 16:30, 16:52.

Dubohabřiny, okraje polí.

Zachrašťanský les: *Dianthus superbus* (Deyl 1944), *Rosa gallica*.

Les Borek: *Euphorbia illirica* (= *E. villosa*), *Festuca heterophylla*, *Hypericum hirsutum*, *Melica picta*.

41. Metličany – hlinišťe – niva Cidlina – les S od obce Králíky – rybník Králíček – Skřivany (9,3 km) <https://mapy.cz/s/getefukoga>

Doprava tam: všední dny: HK, Terminál bus do Metličan, křižovatka 8:05, 8:25, 8:45, 10:05; svátek 8:20, 9:05.

Doprava zpět: všední dny bus Skřivany, škola do Nového Bydžova 15:51/15:58 přestup na bus do HK 16:05; vlak do Chlumce n. C. 17:12/17:25, rychlík do HK 17:29; svátek: vlak do Chlumce n. C. 15:10/15:25, přestup na vlak do HK 15:29, vlak do Chlumce n. C. 18:12/18:25, přestup na vlak do HK 18:29.

Hlinišťe, vlhké louky.

Metličany hlinišťe: *Astragalus cicer*, *Bolboschoenus maritimus*, *Carex otrubae*, *Centaurea nigrescens*, *Centaureum pulchellum*, *Odontites vernus* subsp. *vernus*.

Louky v nivě Cidlina: *Symphytum bohemicum*.

Jižní okraj lesa Z od Králík: *Dianthus carthusianorum*, *Inula hirta* (50°15'35.4"N, 15°31'17.1"E, možná omyl v Pladias?), *Melampyrum cristatum*.

Les S od Králík: *Carex montana*, *Festuca heterophylla*, *Lilium martagon*.
rybník Králíček: *Sparganium erectum* subsp. *microcarpum*.

42. Čeperka – Opatovice nad Labem – Písníky u Opatovické elektrárny (7,6 km) <https://mapy.cz/s/putacapaso>

Doprava tam: HK, hl. nádraží – vlak do Čeperky: 8:04; 9:04 (i ve svátek).

Doprava zpět: Opatovice nad Labem, vlak do HK 14:51; 15:49, 16:50, 17:48 (i ve svátek).

Podél železniční trati kolem písčitých polí s *Veronica agrestis* k dálnici s *Dittrichia graveolens*, *Plantago coronopus*, *Spergularia marina*, přes intravilán Opatovic nad Labem k zatopeným písčikům s *Anthemis tinctoria*, *Cyperus fuscus*, *Libanotis pyrenaica*, *Myriophyllum spicatum*, *Najas marina* či *Ranunculus lingua*.

43. Kosičky – písňiky – Třesický rybník – Obědovice (7,7 km) <https://mapy.cz/s/kaselejoju> **Jen ve všední dny.**

Doprava tam: HK, Terminál bus do Kosičky, písňik 6:50, 11:20; HK, nádraží vlak do Chlumce n. C. 9:08/9:28 přesun na autobusové nádraží bus do Kosičky písňik 9:40.

Doprava zpět: Obědovice, motorest bus do HK 15:18, 16:10, 17:10.

Písňiky, vlhké louky, okraje polí.

Třesický rybník: *Alisma gramineum* (Fiedler 1949), *Bolboschoenus laticarpus*, *Calamagrostis canescens*, *Carex diandra* (Procházka 1977), *C. disticha*, *C. vulpina*, *Eriophorum angustifolium* (Procházka 1977), *E. latifolium* (Deyl 1943), *Myosotis discolor*, *Salix pentandra*, *Senecio erraticus*, *Symphytum bohemicum*.

Obědovice, písňik: *Ranunculus baudotii* (50°09'59.0"N, 15°34'54.0"E), *Myriophyllum spicatum*, *Najas marina*, *Zannichelia palustris*.

44. Dolní Příim – Příimský les – Hvozdnice – Libčany (7,8 km)

<https://mapy.cz/s/revenuujuna>

Doprava tam: HK, Terminál bus do Dolní Příim, pošta všední den 8:05, 10:05 nebo bus do Nechanic 8:25, z Nechanic do Dolní Příim, pošta 9:26; svátek 8:20, 10:20.

Doprava zpět: Libčany, pošta bus do HK všední den 15:59, 16:59, 18:49; svátek 16:37.

Dubohabřiny, kyselé doubravy, rybníky.

Příimský les: *Abies alba*, *Bromus benekenii*, *Carex leersii* (Duchoslav 2007 OL, 50°13'42.0"N, 15°42'44.2"E), *Glyceria declinata*, *Hypericum humifusum*, *Peplis portula*.

Les severně od Hvozdnice: *Carex montana*.

Rybník Kočár v Libčanech: *Cyperus michelianus* (Košťál 1888 PR).

45. Olešnice – Olešnický rybník – Převýšov – les Víno (7,8 km)

<https://mapy.cz/s/denasufozu> **Jen všední dny.**

Doprava tam: HK, nádraží vlak do Chlumce n. C. 8:08/8:27, přesun na bus do Olešnice 8:40, vlak do Chlumce n. C. 10:08/10:27, přesun na bus do Olešnice 10:40.

Doprava zpět: Převýšov vlak do Chlumce n. C. 15:16/15:21 přestup na vlak do HK 15:29/15:50.

Převýšov vlak do Chlumce n. C. 17:16/17:21 přestup na vlak do HK 17:29/17:50.

Olešnický rybník: louky zarostlé, z historických údajů: *Alisma lanceolatum*, *Allium angulosum*, *Calamagrostis stricta*, *Carex davalliana*, *C. distans*, *C. hartmanii*, *C. hostiana*, *C. pulicaris*, *Melampyrum cristatum*, *Ophioglossum vulgatum*, *Sesleria uliginosa*.

Olešnice, SZ od Olešnického rybníka: *Calamagrostis stricta*: (50°08'45.1"N, 15°25'58.2"E, Kaplan 2008)

PP les Víno: dubohabřina, *Carex otrubae*, *Cephalanthera damasonium*, *Festuca heterophylla*, *Lilium martagon*, *Melittis melissophyllum*, *Neottia nidus-avis*, *Ulmus minor*, *Viola mirabilis*.

46. Dobruška – Mělčanský kopec – rybník Drnov – les u Chábor – PP Dědina u Dobrušky – Chlum u Mělčan – Dobruška (11,2 km)

<https://mapy.cz/s/hehemuduta>

Doprava tam: HK, Terminál bus do Dobrušky všední den: 7:35, 8:35, vlak do Třebechovic 9:05/9:18 přesun 2 min bus do Dobrušky 9:25; svátek HK, Terminál bus do Dobrušky 8:50.

Doprava zpět: Dobruška, autobusové nádraží: všední dny: 15:10, 15:15, 16:23, 16:35 (přestup České Meziříčí), 17:20; svátek: bus 15:17, 16:23, 18:23.

Rybník Drnov (Drnák): po odbahnění zde rostou *Bromus commutatus*, *Ceratophyllum submersum*, *Cyperus fuscus*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Listera ovata*, parožnatky (vzácná *Nitella tenuissima*), velké porosty vysazeného *Nymphoides peltata*, *Potamogeton lucens*, *Ranunculus circinatus*, *Schoenoplectus lacustris*, *Veronica scutellata*.

47. Čestice – Rašovice (Malý Chlum) (cca 6 km)

<https://mapy.cz/s/gufofeveno>

Doprava tam: HK, hl. nádraží – vlak do Čestic: 8:03 (přestup v Týništi n. Orli.); 9:05 (přímý vlak) (i ve svátek)

Doprava zpět: Čestice: 15:20; 16:22 (i ve svátek).

Ze železniční stanice k Olešnickému potoku s *Nasturtium officinale*, dále zpět kolem polních okrajů s *Veronica agrestis* a *Myosurus minimum* na Podchlumí (*Asclepias syriaca*) a na Malý Chlum (*Carex ericetorum*, *Corynephorus canescens*, *Lycopodium annotinum*) do Rašovic (zachovalá louka s *Euphrasia rostkoviana* a výslunná stráňka s *Euphrasia stricta*, *Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum* a *Peucedanum oreoselinum*).

Zpět po úpatí Malého Chlumu do bývalého opukového lomu s *Vincetoxicum hircundinaria*, *Hypericum montanum*, *Melittis melissophyllum*, potom na cestu směrem Podchlumí s *Melampyrum subalpinum*.

Dendrologické exkurze (vedoucí Z. Blahník)

3.7. Zámecký park Opočno

Doprava tam: vlak HK hl. n. 8:03 – Týniště n. Orł. 8:27/9:02 – Opočno 9:16 **POZOR!** Vedoucí exkurze přistoupí do vlaku až na první následující zastávce („HK zast.“).

Doprava zpět: vlak Opočno 14:00 – Týniště n. Orł. 14:16, Týniště n. Orł. 14:31 – HK 14:53; vlak Opočno 14:44 – Týniště n. Orł. 14:59, Týniště n. Orł. 15:10 – HK 15:41; vlak Opočno 16:00 – Týniště n. Orł. 16:16, Týniště n. Orł. 16:31 – HK 16:53.

4.7. Zámecký park Častolovice

Doprava tam: vlak HK hl. n. 8:03 – Týniště n. Orł. 8:27/8:32 – Častolovice 8:42 **POZOR!** Vedoucí exkurze přistoupí do vlaku až na první následující zastávce („HK zast.“). Doprava zpět: vlak Častolovice – HK 14:18, 14:43, 15:18, 16:20.

5.7. Zámecký park Kostelec nad Orlicí

Doprava tam: vlak HK hl. n. 8:03 – Týniště n. Orł. 8:27/8:32 – Častolovice 8:42/8:45 – Kostelec nad Orlicí 8:50 **POZOR!** Vedoucí exkurze přistoupí do vlaku až na první následující zastávce („HK zast.“). Doprava zpět: vlak Kostelec n. Orł. – HK 14:15, 16:16.

6.7. Dřeviny Hradce Králové: Šimkovy sady a Žižkovy sady

Odchod od ubytovny Vocelova ul. V 9:00.

7.7. Dřeviny Hradce Králové: Jiráskovy sady a park u Zdravotnické školy (kdysi založený jako budoucí botanická zahrada)

Odchod od ubytovny Vocelova ul. V 9:00.

Bryologické exkurze (vedoucí S. Kubešová)

Lichenologické exkurze (vedoucí J. Halda) <https://en.mapy.cz/s/rakohuheju>

Výběr podle zájmu z pěti lokalit.

Divec

Doprava tam: bus HK, Terminál – Divec 8:35 (všední den), 8:50 (svátek); HK, nádraží – Divec, křižovatka bus č. 5 9:25.

Ledce

Doprava tam: vlak HK – Třebechovice 9:05 – 9:18, bus Třebechovice – Ledce 9:25 – 9:34 jen všední den.

Nechanice

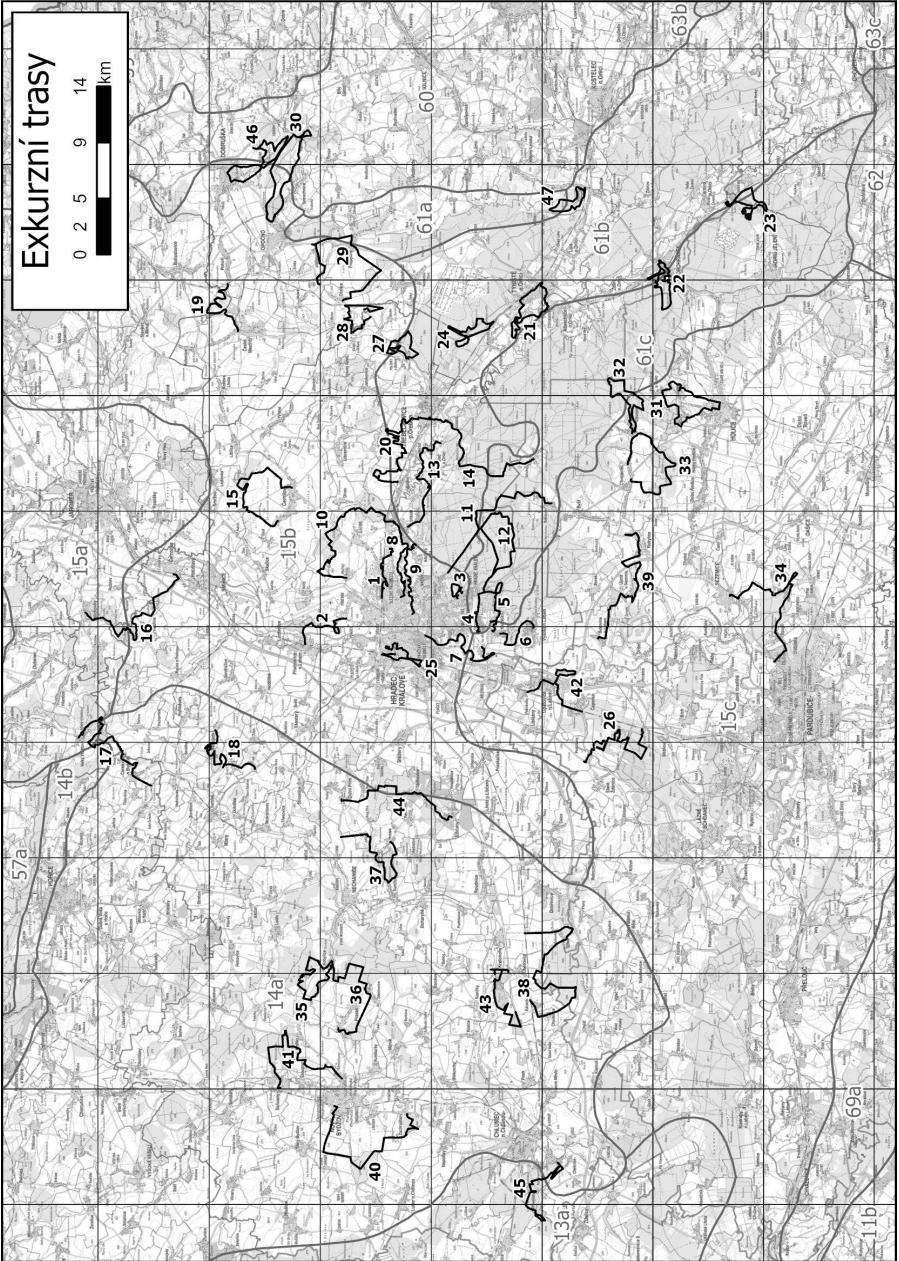
Doprava tam: bus HK, Terminál všední dny: 8:05, 8:25; svátek 8:20.

Kuks

Doprava tam: vlak HK – Jaroměř 8:04 – 8:17, Jaroměř – Kuks 8:21 – 8:28; bus HK, Terminál – Kuks všední dny 8:27, svátek 8:45.

Krčín

Doprava tam: vlak HK, nádraží – Týniště n. O. 8:03 – 8:27, Týniště n. Orl. – Nové Město n. Metují 9:02 – 9:25; bus jen všední dny HK, Terminál do Krčína 8:40 – 9:24.

Poznámky

Poznámky

Východočeský botanický zpravodaj 26/2023

vydavatel: Eva Kučerová, Vydavatelství SEN, Hlinné
pro Českou botanickou společnost v Praze

k tisku připravil: Josef Kučera

vydání: 1

tisk: Tiskárna REGE, Opocno

Sken na obálce: *Ornithopus perpusillus* L.

HLINNÉ 2023

ISBN 978-80-88486-05-3

